

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

Соціально-гуманітарний факультет
Кафедра політичних наук і права

Методичні рекомендації для самостійної роботи
з дисципліни «Кримінальний процес»

ОПП: Право
Спеціальність: 081 Право
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Рік навчання: 4
Мова навчання: українська
Факультет: соціально-гуманітарний

Укладач:
Долженков О. Ф.
д. ю. н., проф.

Одеса –2020

УДК 342(477)(075.8)

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Південноукраїнського національного педагогічного університету
імені К. Д. Ушинського (протокол № 6 від 30.01.2020 року)*

Рецензенти:

Ярова Ліліана Вікторівна - доктор політичних наук, професор, професор кафедри цивільного і трудового права Національного університету «Одеська морська академія»

Таха Ріяд Шамсан - доктор юридичних наук, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Методичні рекомендації для самостійної роботи з дисципліни «Кримінальний процес» [для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право»]. Укладач: Долженков О. Ф. ДЗ «Південноукраїнський нац. пед. ун-т імені К. Д. Ушинського». Одеса : Вид-во «Університет Ушинського». 2019. 71 с.

Методичні рекомендації укладені відповідно до Освітньо-професійної програми «Право» для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». У рекомендаціях висвітлені основні завдання щодо самостійної роботи здобувачів зазначеного профілю відповідно до сучасних тенденцій освітнього процесу в закладі вищої освіти.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
РОЗДІЛ 1. ОПИС ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
1.1. Опис навчальної дисципліни	6
1.2. Структура навчальної дисципліни	7
1.3. Критерії оцінювання	9
РОЗДІЛ 2. ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС»	12
2.1. Змістовний модуль 1. «Загальні положення кримінального процесу. Заходи забезпечення кримінального провадження».	12
2.2. Змістовний модуль 2. «Загальні положення досудового розслідування. Судове провадження»	26
2.3. Змістовний модуль 3. «Особливі порядки кримінального провадження»	50
ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДО ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ	56
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	60
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	65

ПЕРЕДМОВА

Основне завдання вищої освіти сформував фахівця, що має здібності до саморозвитку та самоосвіти, тому це посилює роль самостійної роботи здобувача освіти, оскільки самостійна робота є невід'ємною частиною навчання здобувачів вищої освіти. Самостійно робота здобувача вищої освіти формує низку необхідних компетентностей, серед яких здатність працювати автономно, визначати, формулювати та розв'язувати проблеми, аналізувати соціально-значущі процеси та приймати обґрунтовані рішення, а також набуття навичок використання інформаційних і комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу та використання інформації з різних джерел.

Кримінальний процес є обов'язковою дисципліною для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів, як майбутніх висококваліфікованих спеціалістів, необхідного базису знань про найважливіші періоди і події в політичній історії світу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати:

- теорію кримінального процесу;
- кримінальне процесуальне законодавство України;
- практику його застосування судами, прокурорами, органами досудового слідства, оперативними підрозділами та адвокатами, основи кримінального процесу інших держав

уміти:

- вміти правильно тлумачити і застосовувати норми кримінального процесуального права;
- самостійно поповнювати й поглиблювати свої знання;
- визначати, обґрунтовувати та обстоювати свою правову позицію, захищати права, свободи і законні інтереси громадян, юридичних осіб, інтереси суспільства і держави.

Й опанувати наступні компетентності:

- ЗК 3 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 6 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 7 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 8 Здатність бути критичним і самокритичним.

- ЗК 10 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 11 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 12 Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.
 Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:
- СК 3 Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.
- СК 5 Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права
- СК7 Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право
- СК8 Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права
- СК9 Знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів.
- СК10 Знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання.
- СК12 Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
- СК14 Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
- СК15 Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

Згідно з навчальним планом підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» дисципліна «Кримінальний процес» є обов'язковою для виконання всіма здобувачами четвертого року (7 семестр) денної форми навчання. Здобувач вищої освіти має виконати одне із запропонованих завдань до кожної теми, яке оцінюється відповідно до критеріїв оцінювання.

РОЗДІЛ 1. ОПИС ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1 Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, ОПП, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 08 Право	Статус дисципліни: обов'язкова	
Модулів – 1	Освітньо-професійна програма: Право	Мова навчання: українська	
Змістових модулів – 3		Рік підготовки:	
		4-й	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: реферат	Спеціальність: 081 Право	Семестр:	
Загальна кількість годин – 180		7-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи здобувача – 5		Лекції	
	32 год.		
	Практичні, семінарські		
	58 год.		
	Самостійна робота		
	72 год.		
	Індивідуальні завдання:		
18 год.			
		Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 50% / 50%.

1.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	практ	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6

Змістовний модуль 1.«Загальні положення кримінального процесу. Заходи забезпечення кримінального провадження».					
Т.1. Поняття, суть та завдання кримінального процесу. КПЗ.	11	2	4		5
Т.2. Засади кримінального провадження	11	2	4		5
Т.3. Суб'єкти кримінального провадження	11	2	4		5
Т.4. Докази і доказування у кримінальному процесі.	11	2	4		5
Т.5. Кримінально-процесуальні строки. Фіксування кримінального провадження.	11	2	4		5
Т.6. Заходи забезпечення кримінального провадження не пов'язані із позбавленням волі.	11	2	4		5
Т.7.Запобіжні заходи. Затримання особи.	17	2	4	6	5
Разом за змістовим модулем 1	83	14	28	6	35
Змістовий модуль 2. «Загальні положення досудового розслідування. Судове провадження»					
Т.8. Загальні положення досудового розслідування.	11	2	4		5
Т.9. Слідчі (розшукові) дії	11	2	4		5
Т.10.Негласні слідчі (розшукові) дії	11	2	4		5
Т.11. Зупинення та закінчення досудового розслідування.	11	2	4		5
Т.12.Оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування чи прокурора під час досудового розслідування.	11	2	4		5
Т.13. Судовий розгляд	17	2	4	6	5
Разом за змістовим модулем 2	72	12	24	6	30
Змістовий модуль 3. «Особливі порядки кримінального провадження»					
Т.14. Особливі порядки кримінального провадження.	11	4	2		5
Т.15. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження.	14	2	4	6	2
Разом за змістовим модулем 3	25	6	6	6	7
Усього годин на навчальну дисципліну	180	32	58	18	72

1.3. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид роботи	бали	Критерії
Практичні заняття	0 балів	Здобувач не бере участі в практичному занятті, є лише спостерігачем.
	1 бал	Здобувач фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
	2 бали	Здобувач викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриваючи детально зміст теоретичних питань і практичних завдань та не обґрунтовує власну точку зору.

	3 бали	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
Самостійна робота	0 балів	Здобувач не виконав самостійну роботу.
	1 бал	Здобувач фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) виклав окремі питання, не розкриваючи основний зміст теоретичних питань і практичних завдань.
	2 бали	Здобувач виклав окремі питання навчальної дисципліни, не розкриваючи детально зміст основних теоретичних питань і практичних завдань, а також та не використав аргументацію та обґрунтування власної точки зору.
	3 бали	Здобувач у повному обсязі, вільно та самостійно виклав матеріал, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичних запитань та практичних завдань, навів аргументи на підтвердження власних думок, та залучив додаткові джерела та літературу.
Індивідуальне навчально-дослідне завдання	0 балів	Завдання не виконано або текст ІНДЗ є повністю ідентичним тексту підручника чи конспекту або повністю ідентичним ІНДЗ іншого студента на таку ж тему.
	5 балів	Здобувач вірно виконав більшу частину роботи, але при написанні допущені неточності, або відсутня мінімально необхідна кількість висновків, недостатньо логічних та обґрунтованих пояснень, допущені незначні помилки у формулюванні термінів і категорій. В матеріалах відсутні необхідні докази та аргументи. Або здобувач лише частково висвітлює тему. Зроблені висновки є помилковими. ІНДЗ містить зайвий матеріал, що не відповідає змісту теми і свідчить про нездатність здобувача зрозуміти її зміст.
	8 балів	Здобувач послідовно, обґрунтовано та логічно правильно викладає матеріал; продемонструє здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, здійснює критичний огляд визначень різними авторами, наведених в різних джерелах; демонструє здатність робити логічні висновки та узагальнення; але не в повній мірі може аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання; недостатньо використовує фактичні та статистичні дані.
	10 балів	Здобувач має послідовно, обґрунтовано та теоретично правильно викласти матеріал; продемонструвати здатність здійснювати порівняльний аналіз різних

		теорій, концепцій, здійснити критичний огляд визначень різними авторами, наведених в різних джерелах; продемонструвати здатність робити логічні висновки та узагальнення; здатність висловлювати та аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання; використовує фактичні та статистичні дані; продемонструвати знання законодавчих та нормативних актів України, підручників, посібників.
Контрольна модульна робота (20 тестових питань)	0 балів	Жодної правильної відповіді.
	1 бал	Здобувач дав правильні відповіді на 1-4 питання.
	2 бали	Здобувач дав правильні відповіді на 5-8 питань.
	3 бали	Здобувач дав правильні відповіді на 9-13 питань.
	4 бали	Здобувач дав правильні відповіді на 14-18 питань.
	5 балів	Здобувач дав правильні відповіді на 19-20 питань.
Підсумкова контрольна робота	30 балів	Максимальна кількість балів за контрольну роботу = 30 балів.

Критерії оцінювання підсумкового контролю (екзамен)

Бали	Критерії
0 балів	Відповіді на запитання відсутні.
1-5 балів	Відповіді на запитання неповні, невпевнені. Відсутні приклади практичного використання.
6-10 балів	Здобувач не вміє логічно думати, робити власні висновки. Відповіді на запитання формальні, книжкові. Не наведено прикладів практичного використання в освітньому процесі
11-15 балів	Відповіді на запитання загалом правильні, проте наявні помилки у визначеннях. Здобувач намагається робити власні висновки, наводить приклади практичного використання в освітньому процесі.
16-20 балів	Здобувач уміє розмірковувати, робити власні висновки. Відповіді на запитання повні, обґрунтовані, логічно побудовані, з прикладами практичного використання.

Критерії оцінювання за всіма видами контролю

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90 – 100 А)	Здобувач повністю володіє навчальним матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, вільно та аргументовано його викладає, розв'язує складні проблемні завдання, розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Демонструє уміння представляти власну точку зору з питань, що розглядаються в рамках програми курсу, доречно і творчо використовує здобуті знання, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших здобувачів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання. Відповідь здобувача відрізняється точністю формулювань, логікою, послідовністю, має достатній рівень узагальненості знань. Зменшення 100-бальної оцінки може бути

	<p>пов'язане з недостатнім розкриттям питань з дисципліни, яка вивчається, але вмiє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, або здобувач проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.</p> <p>У результаті освоєння навчальної дисципліни здобувач демонструє високий рівень сформованості компетентностей за заданими стандартами, що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь з дисципліни, що визначені щодо навчального плану.</p>
Добре (82 – 89 В)	<p>Здобувач достатньо володіє навчальним матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, логічно, послідовно й обґрунтовано його викладає під час усних та письмових відповідей, висловлює власну думку, робить висновки. На основі отриманих знань робить аналіз можливих ситуацій та вмiє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності, які вмiє самостійно виправляти. Має сформовані типові навички.</p> <p>У результаті освоєння навчальної дисципліни здобувач демонструє достатній рівень сформованості компетентностей за заданими стандартами, що забезпечує йому самостійне вирішення основних практичних задач, що розглянуті при вивченні дисципліни.</p>
Добре (74 – 81 С)	<p>Здобувач загалом володіє навчальним матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, викладає його досить логічно, послідовно, правильно розкриває основний зміст під час усних та письмових відповідей, але без всебічного аналізу та аргументації. На основі отриманих знань робить аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Допускає окремі суттєві неточності та помилки, які виправляє після надання консультативної допомоги викладача.</p> <p>У результаті освоєння навчальної дисципліни здобувач демонструє достатній рівень сформованості компетентностей за заданими стандартами, але додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.</p>
Задовільно (64 – 73 D)	<p>Здобувач частково володіє навчальним матеріалом, передбачений робочою програмою дисципліни, виявляє базові знання. Під час усних та письмових відповідей викладає його фрагментарно, поверхово, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, відповіді мало аргументовані, неповно обґрунтовані висновки. Допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.</p> <p>У результаті освоєння навчальної дисципліни здобувач демонструє середній рівень сформованості компетентностей за заданими стандартами, що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.</p>
Задовільно	Здобувач частково володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно

(60 – 63 E)	(без аргументації та обґрунтування), на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу, вміє проілюструвати теоретичні положення прикладами, але недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускає при цьому суттєві неточності або мало аргументовані відповіді. Має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. У результаті освоєння навчальної дисципліни здобувач демонструє середній рівень сформованості компетентностей за заданими стандартами, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни.
Незадовільно (35 – 59 FX)	Здобувач недостатньо володіє початковим матеріалом, при його відтворенні відповідь елементарна, фрагментарна, має переважно репродуктивний характер, не може викласти зміст більшості питань теми під час усних та письмових відповідей, допускає при цьому суттєві помилки. Планує та виконує частину завдання за допомогою викладача. У результаті освоєння навчальної дисципліни здобувач демонструє низький рівень сформованості компетентностей за заданими стандартами, що не забезпечує практичної реалізації задач, які окреслює мета дисципліни.
Незадовільно (0 – 34 F)	Здобувач повністю не володіє навчальним матеріалом, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача. Не усвідомлює мету навчальної діяльності. У результаті освоєння навчальної дисципліни здобувач демонструє незадовільний рівень сформованості компетентностей за заданими стандартами, що не забезпечує його підготовку до самостійного вирішення задач, які окреслює мета дисципліни.

4. Засоби діагностування результатів навчання

Контрольна модульна робота, усне опитування, підсумкова контрольна робота, самостійна робота, індивідуальні навчально-дослідні завдання (презентація, есе, реферат), екзамен.

1. Розрахунок балів за видами поточного та підсумкового контролю з дисципліни «Кримінальний процес»

	Вид діяльності	Кількість балів
1	Робота на семінарських заняттях (3 бали)	45
2	Виконання самостійної роботи (3 бали)	45
3	Модульна контрольна робота	15
4	ІНДЗ	30
5	Підсумкова контрольна робота	30
	Підсумковий бал*	80
	Іспит	20

*підсумковий бал рахується з урахуванням коефіцієнту. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент, складає 165 балів: $45 + 45 + 15 + 30 + 30 = 165$.

Індекс перерахунку: $265:80 = 2,06$

Всі бали, що обрав студент, вираховуються так: набрана студентом кількість балів ділиться на **2,06**.

РОЗДІЛ 2. ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС»

2.1. Змістовний модуль 1. «Загальні положення кримінального процесу. Заходи забезпечення кримінального провадження».

Тема 1. Поняття, суть та завдання кримінального процесу. КПЗ.

Питання для самостійної роботи

1. Поняття, сутність та значення кримінального процесу.
2. Історичні форми кримінального процесу.
3. Завдання кримінального провадження.
4. Система стадій кримінального процесу.
5. Поняття, види та сутність кримінально-процесуальних функцій та гарантій
6. Поняття та сутність кримінально-процесуальних правовідносин.
7. Кримінально-процесуальна форма та кримінально-процесуальні акти.
8. Джерела кримінально-процесуального закону.
9. Поняття, види та структура кримінально-процесуальних норм.
10. Дія кримінального процесуального закону.

Завдання для самостійної роботи

Під час самостійної підготовки слухачі письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Начальник відділу поліції викликав експерта-криміналіста і попросив доповісти про перебіг доручених йому експертиз у кримінальному провадженні. Начальник відділу поліції звернув його увагу на необхідність прискорити дослідження, оскільки всі посадові особи, які мають відношення до здійснення кримінального провадження, виконують завдання забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування.

Оцініть дії начальника відділу поліції.

Чи є експерт-криміналіст суб'єктом виконання завдань, про які вів мову начальник відділу поліції?

2. Прокурор, ознайомившись з матеріалами досудового розслідування, взявши до уваги очевидність вчиненого злочину, дав вказівку слідчому закінчити досудове слідство протягом 2 тижнів з дня повідомлення особі про підозру у вчиненні злочину. Слідчий оскаржив вказівку вищестоящому прокуророві, зазначивши, що відповідно до ч. 1 ст. 219 КПК України він має право провадити досудове слідство у продовж двох місяців.

Оцініть ситуацію з точки зору завдання забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування.

3. У залі судового засідання було розпочато розгляд кримінального провадження по обвинуваченню Остапчука, Мітіна і Назарука за ч. 2 ст. 296 КК України (хуліганство) і ч. 1 ст. 121 КК України (умисне тяжке тілесне ушкодження), так як вони грубо порушували громадський порядок і завдали потерпілому тяжке тілесне ушкодження. Захисник Остапчука (адвокат юридичної консультації), виходячи з того, що тілесне ушкодження міг спричинити лише один з обвинувачених, усю захисну промову присвятив обґрунтуванню вини Мітіна.

За результатами судового розгляду кримінального провадження Остапчук і Мітін були визнані винними у вчиненні злочину, а Назарук – виправданий. Потерпілий звернувся в юридичну

консультацію, де адвокат за його дорученням склав апеляційну скаргу на вирок суду, в якій обґрунтовував, що вина обвинуваченого Назарука доказана наявними матеріалами в кримінальному провадженні.

Оцініть дії адвокатів з точки зору сутності кримінально-процесуальних функцій.

4. До чергової частини відділу поліції звернувся Сомов із заявою про вчинений щодо нього злочин. Приймавши заяву, черговий відділу поліції пояснив Сомову, що дії по перевірці та вирішенню його заяви будуть виконуватися лише після внесення відповідних відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань, оскільки саме тоді виникають кримінально-процесуальні правовідносини, що надають співробітникам поліції відповідні повноваження.

Чи є правильним пояснення чергового відділу поліції?

Коли виникають та припиняються кримінально-процесуальні правовідносини?

5. Під час провадження досудового слідства по підозрі Федоренка у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 152 КК України (зґвалтування неповнолітньої), виникла необхідність провести освідування підозрюваного відповідно до вимог ст. 241 КПК України. Оскільки слідчий мав намір самостійно провести освідування підозрюваного, він запросив понятого й оглянув підозрюваного Федоренка. Про результати проведеного освідування слідчий склав акт, який підписав підозрюваний Федоренко й сам слідчий.

Ознайомившись з положеннями ст. 241 КПК України, з'ясуйте, чи не були допущені слідчим порушення кримінально-процесуальної форми.

Якщо так, то які саме?

6. Слідчий викликав як свідка Федорова і під час допиту поставив йому ряд питань, що стосуються змісту листів, отриманих ним від підозрюваного. Федоров на ці питання відповідати відмовився, посилаючись на вимоги Конституції України щодо гарантій таємниці спілкування.

Чи є правильними дії Федорова? Які гарантії прав особи в кримінальному процесі встановлені Конституцією України?

7. Комендант гуртожитку у зв'язку з чисельними порушеннями порядку у вечірні години провів з участю прибиральниці та технічного працівника огляд приміщень гуртожитку. За відсутності мешканців гуртожитку вони оглянули їхні кімнати та склали відповідний акт, в якому вказали, що під час перевірки у тумбі Зотова було знайдено 7 пляшок горілки та газовий пістолет, а у шафі Власова – близько 2 кілограм головок маку. Акт підписали прибиральниця, технічний працівник і комендант гуртожитку.

Чи законні дії коменданта гуртожитку?

Назвіть гарантії недоторканності житла особи.

8. Вікторів був засуджений за ч. 1 ст. 286 КК України (порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами) до обмеження волі строком на два роки. Він визнав себе винним у тому, що керуючи автомобілем, здійснив наїзд на пішохода, завдавши йому середньої тяжкості тілесні ушкодження. Проте в апеляційній скарзі на вирок суду Вікторів написав, що під час судочинства не були забезпечені гарантії його права на захист, а саме: суд не забезпечив участь в судовому засіданні як захисника адвоката, котрий був запрошений Вікторівим, а призначив іншого. Крім того, під час досудового розслідування Вікторова не допустили до участі в проведенні автотехнічної експертизи, не надали можливості ознайомитися з матеріалами кримінального провадження.

Чи обґрунтована скарга Вікторова?

У чому суть кримінально-процесуальних гарантій?

9. Під час судового розгляду кримінального провадження по обвинуваченню Франсуа Грюффон (француз) у вчиненні шахрайства суддя з'ясував, що обвинуваченому, котрий не володіє

мовою судочинства, всупереч вимогам ст. 29 КПК України, на досудовому слідстві не було надано можливість скористатися послугами перекладача.

Про які процесуальні гарантії йдеться в цьому випадку та чи були вони порушені?

1. Під час кримінального провадження слідчий при складанні одного з документів зробив посилання на норму Конституції України, положення постанови Пленуму Верховного Суду України та пункт наказу Генерального прокурора України.

Прокурор вказав слідчому на недопустимість посилань у кримінально-процесуальних документах на будь-які інші, окрім Кримінального процесуального кодексу України, закони та підзаконні нормативні акти, а також рішення вищих судових органів, оскільки вони не є джерелами кримінально-процесуального права.

Оцініть дії слідчого та роз'яснення прокурора.

2. На французькому танкері, що знаходився в порту України, відбулася бійка, під час якої одній із її учасників було нанесено тяжке ножове поранення. Капітан танкера, керівництву порту за жодної інформації, пов'язаної з цією подією не повідомив.

Оцініть ситуацію, враховуючи правила дії кримінального процесуального закону в просторі.

3. Казаков і Савченко вчинили вбивство з метою пограбування в Києві. Заволодівши грошима та особистими речами, труп закопали в лісі. Під час проведення оперативно-розшукових заходів Казаков і Савченко були затримані в Москві. Слідчий з Києва прибув до Москви для провадження невідкладних слідчих дій.

Яким кримінальним процесуальним законом повинен керуватися слідчий при провадженні слідчих дій у Москві?

4. Перебуваючи на курорті Болгарії, Сазонов на ґрунті ревнощів посварився з дружиною. Після посадки на літак в аеропорту Софії Сазонов почав вимагати від дружини пояснень з приводу її відсутності в готелі в день від'їзду. Під час польоту, після того як дружина відмовилася відповідати, Сазонов вдарив її ножом в обличчя. Літак здійснив посадку в Києві. Родина Сазонових проживає в Астані.

За правилами кримінального процесуального закону якої держави необхідно розслідувати цей злочин?

5. Громадянин Казахстану Логвиненко, котрий тимчасово проживає в Україні, знаходячись у службовому відрядженні в Латвії, став свідком вчинення тяжкого злочину. Через деякий час з правоохоронної установи Латвії надійшло доручення правоохоронним органам України з проханням допитати Логвиненка як свідка.

Яким кримінальним процесуальним законом слід керуватися при виконанні цього доручення?

Яким кримінальним процесуальним законом мав би керуватися слідчий з Латвії, котрий прибув би до України для допиту Логвиненка як свідка?

6. Під час провадження в Україні досудового слідства про вчинення підозрюваними Левчуком і Олійником кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 222 КК України (шахрайство з фінансовими ресурсами, що завдало великої матеріальної шкоди), виникла необхідність у проведенні деяких процесуальних дій в Російській Федерації та Німеччині.

У відповідності з яким кримінальним процесуальним законом будуть проведені необхідні процесуальні дії в зазначених державах?

7. Під час кримінального провадження слідчий повідомив Петрова про підозру у вчиненні кримінального правопорушення за ч. 2 ст. 286 КК України (порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами). Петров, керуючи власним автомобілем, грубо порушив правила безпеки дорожнього руху, внаслідок чого відбулося зіткнення з автомобілем, водій якого загинув на місці події. При здійсненні прокурорського

нагляду прокурор заявив слідчому, що той порушив закон, оскільки повідомив про підозру Петрова, котрий є депутатом районної ради, без згоди на те ради.

Оцініть правильність дій слідчого та суду.

8. Дипломатичний представник однієї з держав в Україні разом зі своєю дружиною здійснювали прогулянку по одному з парків міста Києва. Під час прогулянки вони стали очевидцями бійки, одному з учасників якої були завдані смертельні поранення.

Чи є можливість допитати дипломатичного представника та його дружину як свідків у кримінальному провадженні?

9. Стефанов і Мосейчук, знаходячись в кафе, вжили велику кількість спиртних напоїв та почали чіплятися до жінок, ламати меблі. Відвідувачі кафе викликали міліцію, і в той же день за заявою власника та відвідувачів кафе було розпочато досудове розслідування, під час якого були допитані свідки, проведений огляд місця події.

Наступного дня, коли Стефанов і Мосейчук протверезіли, слідчий повідомив їм, що вони обидва затримані за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення і відносно них розпочато досудове розслідування. Стефанов, дізнавшись про це, заявив, що два дні тому він був обраний суддею районного суду, і почав вимагати, щоб кримінальне провадження було закрито, а його звільнили.

Оцініть ситуацію, враховуючи правила дії кримінального процесуального закону щодо осіб.

Питання для самоконтролю:

1. В яких значеннях вживається термін “кримінальний процес”?
2. Як співвідносяться категорії “кримінальний процес”, “кримінальне провадження”, “правосуддя у кримінальному провадженні”?
3. Які є історичні типи (форми) кримінального процесу?
4. Які завдання кримінального процесу?
5. Дайте визначення стадії кримінального процесу.
6. Які стадії існують в кримінальному процесі України?
7. Назвіть види кримінально-процесуальних функцій.
8. З якого моменту розпочинаються кримінально-процесуальні відносини і коли вони завершуються?
9. Які правовідносини вважаються кримінально-процесуальними?
10. З яких елементів складається структура кримінально-процесуальних відносин?
11. Назвіть види кримінально-процесуальних гарантій і які правові явища можна до них віднести.
12. Що таке кримінально-процесуальна діяльність?
13. Які акти є кримінально-процесуальними?
14. Вкажіть структуру постанови як кримінально-процесуального акту.
15. З яких частин складається протокол слідчої дії?
16. Поняття кримінального процесуального закону.
17. Система джерел кримінально-процесуального закону.
18. Структура кримінально-процесуальних норм.
19. Види кримінально-процесуальних норм.
20. Структура Кримінального процесуального кодексу України.
21. Дія кримінального процесуального закону у часі.
22. Дія кримінального процесуального закону у просторі.
23. Дія кримінального процесуального закону щодо осіб.
24. Тлумачення кримінально-процесуальних норм.
25. Значення міжнародних нормативно-правових актів для кримінального процесу України.

Теми рефератів, доповідей:

1. Історичні типи (форми) кримінального судочинства.
2. Кримінальний процес як юридична наука.
3. Історія становлення та розвитку вітчизняного кримінального процесу.
4. Моральні засади кримінального судочинства.
5. Сучасні напрями удосконалення кримінально-процесуальної форми.

Література

1. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар / За загальною редакцією професорів В.Г. Гончаренка, В.Т. Норма, М.Є. Шумила. – К.: Юстініан, 2017. – 1224 с.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Під заг.ред. С.В.Ківалова, С.М.Міщенко, В.Ю.Захарченка. – Х., «Одісей». – 2018.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 03 листопада 2018 року: (Відповідає офіц. текстіві) – К.: Алерта, 2018. – 284 с.
4. Тетарчук, Т.Є. Дяків Кримінальне процесуальне право України: Навч. посібник для підготовки до іспитів К. «Центр учбової літератури», 2017. – 214 с.
5. Практикум з кримінального процесу України: Навч. посібник за ред. М.А. Погорецького, Н.П. Сизої - К. Правова єдність, 2018. – 225 с.
6. Кримінальний процес України. Навч. посібник / С.В. Албул, С.Л. Деревянкін, О.В. Поліщук – Одеса ОДУВС 2015. – 475 с.
7. Кримінальний процес України: Лекції. Процесуальні документи: Навч. посібник / А.В.Молдован, Р.С. Кадавець – К. Правова єдність, 2017. – 351 с.
8. Кримінальний процес. Підручник за ред. В.В. Коваленка, Л.Д. Удалової, Д.П. Письменого – К. «Центр учбової літератури», 2013. – 543 с.
9. Кримінальний процес. Підручник за загальною ред. В.Я.Тація, О.В. Капліної, О.Г.Шило – Харків «Право» - 2018 . – 823 с.
10. Кримінальний процес. Навч.посібник / Л.М. Лобойко, О.А. Банчук К. «Ваїте» 2018.- 279 с.
11. Кримінальний процес. Загальна частина. Підручник/ Л.Д. Удалова, О.П. Кучинська, О.Ю. Татаров – К. ВД «Дакор» 2018. – 172 с.
12. Кримінальний процес. Підручник В.М. Тертишник у 2-х томах – К. «Правова єдність», 2018. – т .1 – 438; т2 -418 с.

Тема 2. Засади кримінального провадження**Питання для самостійної роботи**

1. Поняття, значення, система та класифікація засад кримінального процесу.
2. Зміст та значення засад кримінального процесу:
  - 1) верховенство права;
  - 2) законність;
  - 3) рівність перед законом і судом;
  - 4) повага до людської гідності;
  - 5) забезпечення права на свободу та особисту недоторканність;
  - 6) недоторканність житла чи іншого володіння особи;
  - 7) таємниця спілкування;
  - 8) невтручання у приватне життя;
  - 9) недоторканність права власності;
  - 10) презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини;

11) свобода від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів та членів сім'ї.

3. Зміст та значення засад кримінального процесу:

1) заборона двічі притягувати до кримінальної відповідальності за одне і те саме правопорушення;

2) забезпечення права на захист;

3) доступ до правосуддя та обов'язковість судових рішень;

4) змагальність сторін та свобода в поданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості;

5) безпосередність дослідження показань, речей і документів;

6) забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності;

7) публічність;

8) диспозитивність;

9) гласність і відкритість судового провадження та його повне фіксування технічними засобами;

10) розумність строків;

11) мова, якою здійснюється кримінальне провадження.

Завдання для самостійної роботи

Під час самостійної підготовки слухачі письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Хвостова звернулася із заявою до слідчого, в якій вказала, що з її сараю було викрадено майно на суму 750 грн. Вона висловила припущення, що крадіжку міг вчинити її сусід Саков, з яким у неї неприємні стосунки й який не працює та зловживає спиртними напоями. Слідчий запропонував Сидорчук особисто переговорити з Саковим і з'ясувати його причетність до цієї крадіжки, і тільки потім звернутись до нього з тим, щоб він почав досудове розслідування за цим фактом.

Чи порушив слідчий будь-яку засаду кримінального провадження?

2. Лапшину було повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України (розбій, вчинений за попередньою змовою групою осіб). Слідчий з метою встановлення всіх співучасників кримінального правопорушення направив начальнику поштової установи постанову, в якій вимагав усі листи, що надходять на адресу Лапшина, спочатку передавати йому, а потім направляти Лапшину.

Оцініть законність дій слідчого.

3. У районному суді м. Києва розглядалися матеріали кримінального провадження по обвинуваченню неповнолітнього Бабанова (учня 10 класу) у нанесенні тяжких тілесних ушкоджень учневі паралельного класу під час бійки в школі. У судовому засіданні з'явилися однокласники обвинуваченого та потерпілого. Батьки обвинуваченого наполягали на тому, аби однокласники були виділені з залу судового засідання, оскільки вони не хочуть зайвого розголосу цієї події. Батьки потерпілого, зі свого боку, заперечували проти цього, зазначаючи, що судовий розгляд кримінального провадження є відкритим, і хай однокласники Бабанова дізнаються з ким вони навчаються.

Яке рішення і на підставі якої засади кримінального процесу має прийняти суддя в цій ситуації?

4. У підготовчій частині судового засідання по обвинуваченню Проніна, Маслова й Захарчука у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 152 КК України (згвалтування, вчинене групою осіб), обвинувачений Пронін заявив клопотання про проведення закритого судового засідання. Суд відмовив у задоволенні клопотання обвинуваченого, мотивуючи

відмову тим, що ні потерпіла, ні інші обвинувачені не наполягають на розгляді кримінального провадження в закритому засіданні.

Чи правильно вчинив суд?

Що означає гласність судового розгляду?

У яких випадках допускається закритий судовий розгляд?

5. Івченко підозрювався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 186 КК України (грабіж, вчинений повторно). Винним себе Івченко не визнав і від послуг захисника відмовився. Під час судового засідання у судових дебатах виступив прокурор, який вважав вину Івченка доказаною. Обвинувачений мав намір заперечити прокуророві в судових дебатах, але головуючий в судовому засіданні роз'яснив Івченку, що йому буде надана можливість виступити пізніше одночасно з останнім словом.

Оцініть дії головуючого.

У чому суть засади змагальності?

6. Тихончук обвинувачувався у вчиненні умисного вбивства за ч. 1 ст. 115 КК України. Винним він себе не визнав і заявив клопотання про виклик і допит як свідків Сизова і Сотникова, які можуть підтвердити його алібі. Обвинувачений пояснив, що таке ж клопотання він заявляв і слідчому, але той його не задовольнив. Суд відхилив клопотання обвинуваченого, вказавши в ухвалі, що в кримінальному провадженні досліджено достатню кількість доказів, що підтверджують вину Тихончука. Суд допитав свідків Бондарева, Філіпова, Кузнецову, а також оголосив показання, що були надані на досудовому слідстві Михайловим і Степанчуком, котрі не з'явилися в суд з поважних причин. Усі вони викривали Тихончука у вчиненні злочину. Посилаючись у вирок на показання цих свідків, суд визнав Тихончука винним.

Чи правильно діяв суд?

Які засади кримінального провадження лежать в основі вирішення цього питання?

7. Увечері у міському сквері працівники поліції почули крики жінки про допомогу. Ними був затриманий Седих, котрий намагався згвалтувати Лаптеву. Седих і Лаптева були доставлені до відділу поліції, де Лаптева заявила про те, що вона не бажає, щоб про цю подію стало відомо. Проте враховуючи, що Седих раніше двічі судимий, нещодавно звільнився з місць позбавлення волі, слідчий прийняв рішення про початок досудового розслідування за ч. 1 ст. 152 КК України (згвалтування).

Оцініть рішення слідчого з позицій засади публічності.

8. Самсонова була очевидцем того, як Носов, який працює разом з нею на базі і з яким вона перебуває в інтимних стосунках, неодноразово вчиняв крадіжки продукції. Згодом Носова повідомили про підозру у вчиненні кримінального правопорушень, а Самсонова була викликана на допит як свідок. На допиті Самсонова дала неправдиві показання, повідомивши, що вона нічого не знає про неправомірні дії Носова. Підозрюваний Носов на допитах заперечував свою вину. Тоді слідчий заявив Носову, що якщо він не розкаже всю правду і не переконає Самсонову все розказати, то він вимушений буде розповісти дружині Носова про його інтимні стосунки з Самсоновою.

Чи допущені в цій ситуації порушення закону?

Якщо так, то в чому вони полягають?

9. До відділу поліції міліції надійшло повідомлення від одного з мешканців будинку № 12 по вул. Лісовій про те, що двоє невідомих, розбивши скло у вікні, проникли до квартири його сусіда Яценка, що перебуває у закордонному відрядженні. За цим повідомленням було прийнято рішення про початок досудового розслідування і проведено огляд місця події в квартирі Яценка, під час якого були зафіксовані сліди вчинення квартирної крадіжки. Яценко, після прибуття з відрядження, подав скаргу прокуророві на дії працівників поліції, зазначивши, що вони порушили його

конституційне право на недоторканність житла, оскільки проводили огляд квартири без рішення суду, а злочинців все одно не затримали.

Чи обґрунтована скарга Яценка?

Чи допущено порушення кримінального процесуального закону в цій ситуації?

Чи порушенні засади кримінального провадження?

1. З лікарні до прокуратури району надійшло повідомлення про незаконне проведення аборту Лаврентьєвій. Лаврентьєва під час дачі пояснень цей факт підтвердила, проте відмовилася назвати людину, котра це зробила, заявивши, що проведення аборту стосується її особисто і вона не бажає притягнення до відповідальності людини, що виконала її прохання.

Чи необхідно в цьому випадку починати досудове розслідування?

Якою засадою кримінального процесу слід керуватися, вирішуючи це питання?

2. Власов обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України (крадіжка, поєднана з проникненням у житло). Досудове розслідування та судовий розгляд кримінального провадження були проведені всебічно і повно. Обвинувачений визнав себе винним. Разом з тим, захисник обвинуваченого подав апеляцію на вирок суду з вимогою про його скасування, оскільки під час наради суддів при постановленні вироку до нарадчої кімнати заходив секретар судового засідання. До матеріалів кримінального провадження було приєднане пояснення секретаря, який повідомив, що заходив до нарадчої кімнати на прохання головуючого, щоб передати йому Кримінальний кодекс.

Чи допущені судом порушення закону?

У чому полягає сутність засади законності?

3. Увечері Волков був затриманий працівниками лісництва на території лісового насадження за незаконну порубку великої кількості ялинок (ознаки кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 246 КК України). Його доставили у приміщення лісництва, де, враховуючи нічний час, зачинили в окремій кімнаті “до з’ясування обставин”. Наступного дня Волков був доставлений до відділу поліції.

Чи правильно діяли працівники лісництва?

Які засади кримінального провадження були порушені?

4. Носков, який працював головним бухгалтером заводу, обвинувачувався за ч. 2 ст. 191 КК України (привласнення чужого майна шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем). У судовому засіданні він заявив відвід судді мотивуючи його тим, що в міській газеті була опублікована стаття, в якій кореспондент висвітлював перебіг розслідування кримінального правопорушення, вчиненого Носковим, і вимагав суворо покарати винного. Сумніваючись в об’єктивності судді, Носков просив передати матеріали кримінального провадження для розгляду в суд іншого міста.

Чи обґрунтоване прохання Носкова?

Яка засада кримінального провадження була порушена?

5. До слідчого звернулася дружина потерпілого по кримінальному провадженню про нанесення середньої тяжкості тілесних ушкоджень з клопотанням про її присутність під час проведення одночасного допиту між її чоловіком і підозрюваним. Своє клопотання вона мотивувала бажанням підтримати чоловіка при проведенні одночасного допиту й обґрунтувала дією засади гласності в кримінальному процесі. Слідчий у задоволенні клопотання відмовив, зазначивши, що засада гласності діє виключно в стадії судового розгляду.

Оцініть правильність рішення слідчого.

6. Свідок Манукян, який був викликаний на допит у кримінальному провадженні по підозрі Голікова, заявив слідчому, що він не знає української та російської мови і може вільно говорити лише рідною вірменською мовою. Слідчий, котрий володів вірменською мовою, запропонував

свідкові дати показання його рідною мовою. Зміст протоколу допиту, що був складений українською мовою, слідчий переклав свідкові і той засвідчив його правильність своїм підписом.

Оцініть дії слідчого.

7. Олійник, який обвинувачувався у вчиненні злісного хуліганства, заявив клопотання про розгляд кримінального провадження відносно нього в закритому судовому засіданні, обґрунтовуючи його тим, що він вчинив у нетверезому стані такі дії, за які йому соромно перед своїми дітьми та знайомими, котрі можуть бути присутніми в залі суду.

Чи підлягає це клопотання задоволенню?

8. Назарук і Попеску (угорець за національністю, тимчасово перебував на території України, українською та російською мовами не володіє) за попередньою змовою вчинили грабіж і були затримані. При роз'ясненні їм права мати захисника обидва від його послуг відмовилися. Надалі Назарук, дізнавшись, що при повідомленні Попеску підозри у вчиненні кримінального правопорушення був присутній захисник, оскаржив дії слідчого прокуророві, зазначивши, що слідчий порушив засаду рівності громадян перед законом і судом, оскільки повідомлення йому підозри відбувалося без участі захисника.

Наскільки обґрунтована скарга Назарука?

9. В обвинувальному акті слідчий зробив такий запис: “Вина обвинуваченого Крилова доведена зібраними в кримінальному провадженні доказами, незважаючи на заперечення своєї вини самим обвинуваченим. Показання свідка Крилової слід визнати недостовірними, оскільки вона є дружиною обвинуваченого й зацікавлена у вирішенні кримінального провадження на його користь. Будь-яких інших доказів своєї невинуватості обвинувачений Крилов не надав”.

Оцініть зроблений слідчим запис з огляду на засади кримінального процесу.

Питання для самоконтролю:

1. Як ви розумієте поняття “засада кримінального процесу”?
2. Чому йдеться мова про систему засад, а не про їх сукупність?
3. Які засади кримінального процесу проголошені у міжнародно-правових документах і як вони реалізуються в Україні?
4. Що таке конституційні засади, назвіть їх?
5. Які погляди щодо класифікації засад існують у спеціальній літературі?
6. Розкрийте зміст кожної з відомих вам засад.
7. У чому полягає засада публічності? Чи відрізняється вона від засади гласності?
8. Який зміст засади диспозитивності у кримінальному процесі?
9. Чи закріплена в законі засада презумпції невинуватості та забезпечення доведеності вини?

Теми рефератів, доповідей:

1. Забезпечення права на свободу та особисту недоторканність під час кримінального провадження.
2. Засада недоторканності житла чи іншого володіння особи та її реалізація у кримінальному провадженні.
3. Презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини як засада кримінального процесу.
4. Змагальність та свобода в поданні особами до суду доказів і диспозитивність як засади кримінального судочинства.
5. Свобода від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів та членів сім'ї як конституційна засада правосуддя у кримінальному провадженні.
6. Розумність строків як засада кримінального процесу.
7. Заборона двічі притягувати до кримінальної відповідальності за одне і те саме правопорушення як конституційна засада українського правосуддя.

Література

1. Кримінальний процесуальний кодекс України / Науково-практичний коментар В.М. Тертишник – К. «Правова єдність» 2018. – 767 с.
2. Кримінальний процес. Навч. посібник. Загальна частина. (Альбом схем)/ Л.Д. Удалова, В.В. Рожкова, Д.П. Письменний та ін./ - К. Центр учбової літератури, 2014 -148 с.
3. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні: Навч.прак. посібник / Кудінов С.С., Шехавцов Р.М., Дроздов О.М., Гриненко С.О. – Х. «Оберіг» 2016. -344 с.
4. Г.П. Власова Спрощення кримінального судочинства України: історія, теорія, практика (монографія) Г.П. Власова – Ірпень Видавництво НУДПС України, 2017. – 424 с.
5. Процесуальні документи у кримінальному провадженні. Зразки роз'яснення / За заг.ред. М.А. Погорецького та О.П. Кульчинської – К. «Юрінком інтер», 2017 – 545 с.
6. [Кримінальний кодекс України: Чинне зак-во зі змінами та допов. на 18 січня 2018 року / Україна. Закони. – К.: Алерта; ЦУЛ, 2018. – 174 с.](#)
7. Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах / упоряд. В.В. Рожнова, А.С. Сизоненко, Л.Д. Удалова. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2017. – 456 с.
8. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02 червня 2011 року // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 51. – Ст. 577.
9. Про амністію: Закон України від 12.12.2008 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2009. – № 15. – Ст. 189

Тема 3. Суб'єкти кримінального провадження.

Питання для самостійної роботи

1. Поняття і класифікація суб'єктів кримінального процесу.
2. Суд (суддя), слідчий суддя як суб'єкти кримінально-процесуальної діяльності.
3. Прокурор у кримінальному процесі.
4. Правовий статус органів і посадових осіб, які здійснюють досудове розслідування.
5. Підозрюваний, обвинувачений, їх процесуальне становище.
6. Перекладач, поняті, заявник, секретар судового засідання, судовий розпорядник, їх права та обов'язки.
7. Потерпілий та його представник у кримінальному процесі. Їх процесуальний статус.
8. Правове становище цивільного позивача та цивільного відповідача та їх представників у кримінальному провадженні.
9. Захисник у кримінальному процесі, його права та обов'язки. Обов'язкова участь захисника.
10. Свідок у кримінальному процесі, його права та обов'язки.
11. Експерт і спеціаліст у кримінальному процесі, їх роль, повноваження і відмінність у процесуальному становищі.
12. Відводи суб'єктів кримінального провадження.

Завдання для самостійної роботи

Під час самостійної підготовки слухачі письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Під час судового розгляду у кримінальному провадженні обвинувачений Вялов заявив відвід прокурору, котрий брав участь у досудовому розслідуванні як державний обвинувач на тій підставі, що він сам проводив досудове слідство у кримінальному провадженні, а тому він не може бути об'єктивним обвинувачем. Суд відхилив заявлений обвинуваченим відвід, мотивуючи це тим,

що прокурор і під час досудового слідства, і в судовому засіданні здійснює одну функцію – обвинувачення.

Оцініть рішення суду.

Чи підлягає відводу прокурор в описаній ситуації?

Чи змінилася б відповідь, якби відвід був заявлений прокуророві, що затверджував обвинувальний акт у кримінальному провадженні?

2. Ознайомившись з матеріалами кримінального провадження, прокурор дійшов висновку, що підозрюваний Шкурко, котрий свою вину у вчиненні інкримінованого йому злочину, не визнає, дає неправдиві показання. З метою отримання від підозрюваного необхідних показань, прокурор дав вказівку слідчому, що здійснював це кримінальне провадження, вирішити питання про зміну запобіжного заходу відносно Шкурка на більш суворий.

Як повинен діяти слідчий?

Що означає обов'язковість вказівок прокурора у кримінальному провадженні?

3. У кримінальному провадженні по підозрі Соколова у вчиненні умисного вбивства Озерова до слідчого звернулися з заявою про залучення їх до провадження як потерпілими батько, матір, рідний брат і дружина Озерова.

Як повинен діяти слідчий?

4. З квартири потерпілого Зайцева були викрадені його речі на суму 3870 гривень, а також речі, що належать його товаришу Марченку, на суму 1100 гривень. Потерпілий Зайцев надав слідчому позовну заяву про визнання його цивільним позивачем на суму 4970 гривень. Від Марченка також надійшла заява про визнання його цивільним позивачем у цьому кримінальному провадженні на суму 1100 гривень.

Як слід вирішити заявлені клопотання?

5. Підозрюваний Барабанов під час допиту заявив, що свою вину у вчиненні вимагання не визнає й злочину не вчиняв, оскільки з потерпілим не знайомий, ніколи його не бачив, в момент діяння перебував з друзями на риболовлі. Перевіркою заявленого підозрюваним Барабановим алібі, було встановлено неправдивість повідомлених ним фактів.

Чи можна притягнути Барабанова до відповідальності за повідомлення завідомо неправдивої інформації?

Якщо так, то до якого її виду?

6. Іванов був затриманий в момент продажу наркотичних засобів. Відносно нього було розпочато досудове розслідування за ч. 1 ст. 307 КК України (незаконний збут наркотичних засобів). Іванов звернувся до слідчого з клопотанням про допуск до участі у кримінальному провадженні як захисника батька його дружини Григорчука, котрий не має юридичної освіти, проте зможе виконати функцію захисника краще будь-якого адвоката.

Як вирішити заявлене клопотання?

Чи може Григорчук бути захисником у даному кримінальному провадженні?

7. На подвір'ї багатоквартирного будинку відбулася бійка, внаслідок якої неповнолітньому Бережному були завдані тяжкі тілесні ушкодження. Під час провадження досудового розслідування було встановлено, що очевидцем цієї події міг бути 9-річний Солодко Олег.

Чи може Солодко бути допитаним як свідок у кримінальному провадженні?

8. Дубовий, який був запрошений для участі в обшуку як спеціаліст, звернувся до слідчого з проханням вручити йому копію документа про залучення його в процес, а також перелік його прав.

Чи підлягає це клопотання задоволенню?

Як оформлюється залучення спеціаліста в кримінальний процес?

9. У кримінальному провадженні по підозрі Носова у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 296 КК України (хуліганство, вчинене із застосуванням

вогнепальної зброї), слідчий викликав на допит як свідка Корчагіна. Разом з ним до слідчого прийшла дружина Корчагіна, яка пояснила, що її чоловік хворий на психічну хворобу, лікується в лікарні й навряд чи зможе давати показання. Слідчий витребував і приєднав до матеріалів кримінального провадження копію медичної довідки про захворювання Корчагіна і, враховуючи психічний характер цього захворювання, відмовився від його допиту.

Чи правильно вчинив слідчий?

Хто не може бути допитаний як свідок у кримінальному процесі?

10. Підозрюваний Закутний без поважних причин не з'явився за викликом слідчого.

Яка відповідальність може наступити за такі дії підозрюваного?

Які наслідки потягне за собою неявка Закутного в судове засідання?

11. Батьками неповнолітнього Терещука, що підозрювався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 296 КК України (хуліганство, вчинене групою осіб), як захисник був запрошений адвокат Семенов. Слідчий не допустив Семенова до участі у кримінальному провадженні як захисника, а батькам підозрюваного запропонував запросити іншого захисника, мотивуючи своє рішення тим, що Семенов був очевидцем події й у цьому провадженні буде допитаний як свідок. Батьки і адвокат Семенов оскаржили дії слідчого прокурору та вказали, що на місці події було багато осіб, котрі й можуть бути допитані як свідки.

Яке рішення слід прийняти прокуророві?

12. Кузнєцову було повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 122 КК України (умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження). Під час допиту підозрюваного був присутній його захисник Петров. Після допиту підозрюваного слідчий перейшов до допиту свідка. Захисник просив слідчого дозволити йому бути присутнім і на допиті цього свідка. Слідчий відмовив захиснику, роз'яснивши, що з протоколом допиту він буде мати змогу ознайомитися після закінчення досудового слідства.

Чи правильно діяв слідчий?

13. Підозрюваний у вчиненні злісного хуліганства Мельников, дізнавшись про те, що слідчий має намір провести очну ставку між ним і свідком Жулаєвою, подав слідчому письмове клопотання про відвід свідка. Своє клопотання він мотивував тим, що Жулаєва зводить з ним рахунки, бо раніше вони жили разом, проте часто сварилися й розірвали стосунки через те, що він пішов до іншої жінки, а тому Жулаєва не може давати правдивих показань у кримінальному провадженні.

Чи підлягає задоволенню заявлений відвід?

14. Під час кримінального провадження про квартирну крадіжку слідчий допитав німого свідка Тропкіна з участю Черкасова, який розуміє знаки глухонімих осіб. На початку допиту слідчий роз'яснив Черкасову права й обов'язки спеціаліста, про що й було зазначено в протоколі допиту.

Дайте оцінку діям слідчого.

15. Мазану було повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 118 КК України (за умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони). Потерпілим у цьому кримінальному провадженні слідчий визнав дружину загиблого Зайцеву. Підозрюваний заявив клопотання про винесення постанови про відмову у визнанні Зайцевої потерпілим у кримінальному провадженні й усунення її з процесу, оскільки, по-перше, сам загиблий Зайцев діяв неправомірно й тому не міг би бути потерпілим, а по-друге, Зайцевій не було завдано шкоди, бо її загиблий чоловік не працював, зловживав спиртними напоями, неодноразово бив дружину.

Вирішить заявлене клопотання.

16. На 9-річного Лаврова, котрий проживає разом з мамою й бабусею, було вчинено розбійний напад. За цим фактом було розпочато досудове розслідування. Під час кримінального провадження слідчий за клопотанням матері Лаврова, враховуючи його малолітній вік і нестійку дитячу психіку, допитав в якості потерпілої матір Лаврова.

Оцініть правильність рішення слідчого.

17. У кримінальному провадженні по підозрі Зуброва у вчиненні хуліганства слідчий встановив, що він чіплявся до Ромашової, висловлювався на її адресу нецензурною лайкою і порвав на ній шкіряну куртку вартістю 700 гривень.

Слідчий запросив Ромашову і повідомив, що її викликано у зв'язку з необхідністю допитати в якості потерпілої і цивільного позивача у кримінальному провадженні. Ромашова заявила, що вона не бажає брати участь в процесі як потерпілий, а тим більше як цивільний позивач, і не просила про це слідчого.

Оцініть дії слідчого.

З якого моменту особа набуває статусу потерпілого і цивільного позивача?

Чи впливає на прийняття рішення про визнання особи потерпілим або цивільним позивачем волевиявлення цієї особи?

18. В інженера заводу електронного обладнання Кравченка, котрий прямував у відрядження, в купе вагону потягу "Київ – Львів" була викрадена валіза з цінним електронним пристроєм і кресленнями нових виробів. Сама валіза практичної цінності не мала. За цим фактом було розпочато досудове розслідування. Юрисконсульт заводу електронного обладнання звернувся до слідчого з клопотанням визнати завод цивільним позивачем у цьому кримінальному провадженні. Одночасно з таким же клопотанням звернувся й Кравченко.

Які рішення слід прийняти за заявленими клопотаннями?

19. Арапов, Борзов і Гончарук з метою пограбування зупинили на вулиці Самсонову. Арапов зірвав з її голови хутряну шапку, Борзов вирвав з її рук сумку, і всі троє з місця злочину втекли. У сумці виявилось 500 гривень, котрі вони втрюх розділили між собою. Через декілька днів Самсонова зустріла на вулиці Арапова, впізнала його, і він був затриманий працівниками міліції. Арапов підтвердив показання Самсонової і назвав своїх співучасників Борзова і Гончарука. Слідчий повідомив Арапова про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, але не допитував його в якості підозрюваного. За місцем проживання Борзова і Гончарука були проведені обшуки. У Борзова була виявлена сумка Самсонової, і він був затриманий. У Гончарука під час обшуку нічого виявлено не було. При проведенні пред'явлення для впізнання потерпіла Гончарука не впізнала.

Під час допиту Гончарук відмовився відповідати на запитання слідчого щодо своєї участі у вчиненні кримінального правопорушення.

Дайте характеристику процесуального статусу Самсонової, Арапова, Борзова і Гончарука.

Перерахуйте їхні процесуальні права.

Чи зобов'язаний Гончарук відповідати на запитання слідчого?

20. Колосов був затриманий працівниками дорожньої міліції одразу після вчинення ним нападу на Сомову й заволодіння її майном. За цим фактом слідчий розпочав досудове розслідування відносно Колосова.

Визначте процесуальний статус Колосова.

Якими процесуальними правами він користується?

Питання для самоконтролю:

1. Поняття суб'єктів кримінально-процесуальної діяльності.
2. Класифікація суб'єктів кримінального процесу.
3. Суд як орган правосуддя. Повноваження суду.
4. Роль і основні повноваження прокурора на всіх стадіях кримінального процесу.

5. Повноваження прокурора в суді.
6. Повноваження слідчого і керівника органу досудового розслідування.
7. Захисник у кримінальному провадженні, його права та обов'язки.
8. Обов'язкова участь захисника у кримінальному провадженні.
9. Обвинувачений, його права та обов'язки.
10. Підозрюваний, його права та обов'язки.
11. Потерпілий, його права та обов'язки.
12. Цивільний позивач та цивільний відповідач у кримінальному процесі, їх права та обов'язки.
13. Представник потерпілого, цивільного позивача і цивільного відповідача. Їх права та обов'язки. Законний представник цивільного позивача.
14. Поняття свідка, його права та обов'язки в кримінальному провадженні.
15. Експерт у кримінальному процесі, права та обов'язки експерта.
16. Спеціаліст у кримінальному судочинстві, його права та обов'язки.
17. Понятій і його процесуальне становище.

Теми рефератів, доповідей:

1. Роль органів досудового розслідування у реалізації кримінально-процесуальних функцій.
2. Забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному провадженні.
3. Забезпечення прав і законних інтересів підозрюваного (обвинуваченого) в кримінальному процесі.
4. Слідчий суддя, його права і обов'язки при здійсненні судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів у кримінальному провадженні.
5. Роль спеціаліста у кримінальному провадженні.

Література

1. Конституція України від 28.06.96 р. (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України від 23.07.96 р., № 30, ст.141.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012. // Голос України. – 2012. – 19 травня (№ 90-91).
3. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар / За загальною редакцією професорів В.Г. Гончаренка, В.Т. Норма, М.Є. Шумила. – К.: Юстініан, 2017. – 1224 с.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Під заг.ред. С.В.Ківалова, С.М.Міщенко, В.Ю.Захарченка. – Х., «Одісей». – 2018.
5. Кримінальний процесуальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 03 листопада 2018 року: (Відповідає офіц. текстові) – К.: Алерта, 2018. – 284 с.
6. Тетарчук, Т.Є. Дяків Кримінальне процесуальне право України: Навч. посібник для підготовки до іспитів К. «Центр учбової літератури», 2017. – 214 с.
7. Практикум з кримінального процесу України: Навч. посібник за ред. М.А. Погорецького, Н.П. Сизої - К. Правова єдність, 2018. – 225 с.
8. Кримінальний процес України. Навч. посібник / С.В. Албул, С.Л. Деревянкін, О.В. Поліщук – Одеса ОДУВС 2015. – 475 с.
9. Кримінальний процес України: Лекції. Процесуальні документи: Навч. посібник / А.В.Молдован, Р.С. Кадавець – К. Правова єдність, 2017. – 351 с.
10. Кримінальний процес. Підручник за ред. В.В. Коваленка, Л.Д. Удалової, Д.П. Письменого – К. «Центр учбової літератури», 2013. – 543 с.
11. Кримінальний процес. Підручник за загальною ред. В.Я.Тація, О.В. Капліної, О.Г.Шило – Харків «Право» - 2018 . – 823 с.

12. Кримінальний процес. Навч. посібник / Л.М. Лобойко, О.А. Банчук К. «Ваіте» 2018.- 279 с.
 13. Кримінальний процес. Загальна частина. Підручник/ Л.Д. Удалова, О.П. Кучинська, О.Ю. Татаров – К. ВД «Дакор» 2018. – 172 с.

Тема 4. Докази і доказування у кримінальному процесі.

Питання для самостійної роботи

1. Поняття, значення та мета кримінально-процесуального доказування.
2. Предмет та межі доказування.
3. Суб'єкти доказування.
4. Особливості доказування у різних стадіях кримінального процесу.
5. Збирання, перевірка доказів та їх процесуальних джерел.
6. Оцінка доказів та їх процесуальних джерел.
7. Умови та процесуальний порядок визнання доказів недопустимими.
8. Моральні засади доказування у кримінальному процесі.
9. Поняття і класифікація доказів та їх процесуальних джерел.
10. Показання свідка, потерпілого, підозрюваного, обвинуваченого, експерта.
11. Висновок експерта.
12. Речові докази та документи.

Завдання для самостійної роботи

Під час самостійної підготовки слухачі письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Слідчий викликав як свідка приватного нотаріуса Шмельову і запропонував їй дати відповіді на питання про дату, час та інші обставини відвідування нотаріуса підозрюваним Головачем, а також про зміст вчинених нею нотаріальних дій. Шмельова відповідала на будь-які питання слідчого відмовилася, вказавши на неможливість розкриття професійної таємниці нотаріуса.

Чи є законною відмова нотаріуса Шмельової від давання показань?

Як повинен діяти слідчий в цій ситуації?

2. У кримінальному провадженні по факту вбивства, слідчий допитав як свідків таких осіб:
- а) Баранова, учня 5-го класу загальноосвітньої школи;
  - б) Ковальову, пенсіонерку, яка не вміє писати та читати;
  - в) Шмарова, працівника карного розшуку РУВС;
  - г) Платова, працівника дипломатичної установи в Україні.

Чи можуть показання цих осіб бути джерелом доказів у кримінальному провадженні?

3. Дубов підозрювався у вчиненні грабежу Голубової. Дубов винним себе не визнав і повідомив, що на момент вчинення кримінального правопорушення він був у кіно зі своєю знайомою Шаповаловою. Шаповалова на допиті цей факт підтвердила. Потерпіла Голубова при проведенні пред'явлення для впізнання вказала на Дубова як на того, хто вчинив відносно неї грабiж. Свідок Щукін на допиті повідомив, що Шаповалова розповідала йому про пограбування Голубової й про те, що вона дала слідчому неправдиві показання.

Перерахуйте наведені тут докази та їх процесуальні джерела, здійcніть їх класифікацію.

4. Бизов підозрювався у вчиненні умисного вбивства. На допиті він заявив, що злочин вчинити не міг, тому що в цей день знаходився у від'їзді в іншому місті. На підтвердження цього факту він пред'явив залізничні квитки в обидва напрями.

Визначте джерела доказів і самі докази в цій ситуації, класифікуйте їх.

5. Під час кримінального провадження слідчий зібрав 5 обвинувальних непрямих доказів вини підозрюваного у вчиненні інкримінованого злочину. Проте сам підозрюваний свою вину

заперечував. Слідчий закінчив провадження досудового слідства, склав обвинувальний акт і направив матеріали кримінального провадження прокуророві.

Оцініть рішення слідчого.

Чи правильно визначив слідчий межі доказування в цьому провадженні?

6. Сомов був затриманий за вчинення хуліганських дій в автобусі, в якому знаходилися 22 пасажери.

Чи слід допитувати усіх пасажирів автобусу як свідків?

Що представляють собою межі доказування та як вони співвідносяться з предметом доказування?

7. Під час допиту як свідка у кримінальному провадженні про хуліганство Серова повідомила, що безпосередньо вона хуліганських дій не бачила, проте чула в дворі розмови про обставини цього злочину.

Чи має доказове значення інформація, повідомлена Серовою?

8. Обвинувачений в ухиленні від сплати податків Фесенко та його захисник адвокат Березов їхали вдвох в автомобілі під керуванням Фесенка. Під час цієї поїздки Фесенко не впорався з керуванням і здійснив наїзд на пішохода, завдавши йому тяжкі тілесні ушкодження. За фактом дорожньо-транспортної пригоди було розпочато досудове розслідування, в якій адвокат Березов був викликаний для допиту як свідок, проте останній давати показання відмовився, мотивуючи це тим, що він не може надавати інформацію про свого підзахисного.

Чи є законною відмова адвоката Березова від давання показань?

9. Як свідок у кримінальному провадженні про злісне хуліганство був допитаний Барчук. Він підтвердив факт вчинення Власенком кримінального правопорушення з використанням холодної зброї (ножа). Захисник обвинуваченого заявив клопотання про визнання показань свідка Барчука недостовірними, оскільки в нього поганий зір, він носить окуляри й тому не міг правильно сприйняти обставини події та дати адекватні показання про них.

Яке рішення повинен прийняти суддя, враховуючи наведені обставини?

Література

1. Кримінальний процесуальний кодекс України / Науково-практичний коментар В.М. Тертишник – К. «Правова єдність» 2018. – 767 с.
2. Кримінальний процес. Навч. посібник. Загальна частина. (Альбом схем)/ Л.Д. Удалова, В.В. Рожкова, Д.П. Письменний та ін./ - К. Центр учбової літератури, 2014 -148 с.
3. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні: Нав.прак. посібник / Кудінов С.С., Шехавцов Р.М., Дроздов О.М., Гриненко С.О. – Х. «Оберіг» 2016. -344 с.
4. Г.П. Власова Спрощення кримінального судочинства України: історія, теорія, практика (монографія) Г.П. Власова – Ірпень Видавництво НУДПС України, 2017. – 424 с.
5. Процесуальні документи у кримінальному провадженні. Зразки роз'яснення / За заг.ред. М.А. Погорецького та О.П. Кульчинської – К. «Юрінком інтер», 2017 – 545 с.
6. [Кримінальний кодекс України: Чинне зак-во зі змінами та допов. на 18 січня 2018 року / Україна. Закони. – К.: Алерта; ЦУЛ, 2018. – 174 с.](#)
7. Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах / упоряд. В.В. Рожнова, А.С. Сизоненко, Л.Д. Удалова. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2017. – 456 с

Тема 5. Кримінально-процесуальні строки. Фіксування кримінального провадження.

Питання для самостійної роботи

1. Поняття, види та значення процесуальних строків у кримінальному процесі.
2. Порядок обчислення процесуальних строків.

3. Поняття і види процесуальних витрат.
4. Визначення розміру та розподіл процесуальних витрат.
5. Процесуальні документи.
6. Застосування технічних засобів під час кримінального провадження.

Завдання для самостійної роботи

Під час самостійної підготовки слухачі письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. 10 грудня 2012 року о 20 год. 00 хв. Король звернувся до відділу поліції з заявою про викрадення з його квартири грошей на суму 10 тис. гривень. Відповідно до ч.1 ст. 214 КПК України слідчий зобов'язаний не пізніше 24 годин після подання заяви внести відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань та розпочати розслідування. Враховуючи цю вимогу закону, відомості були внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань 11 грудня 2012 року о 20 год. 50 хв.

Чи відбулося в даному випадку порушення норм кримінального процесуального законодавства?

2. 20 листопада 2012 року Пояркова звернулася до відділу поліції з заявою про те, що коли вона поверталася з роботи до дому, незнайомі чоловіки вирвали у неї з рук сумочку з грошима та мобільним телефоном і зникли. 21 листопада 2012 року відомості про це кримінальне правопорушення були внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань та розпочато розслідування. Під час досудового провадження було встановлено, що кримінальне правопорушення вчинено Пінчуком, якому 15 грудня 2012 року було оголошено про підозру.

Визначте дату закінчення строку досудового розслідування враховуючи вимоги ст. 219 КПК України.

Який порядок обчислення процесуальних строків, які визначаються місяцями?

3. 30 жовтня 2012 року Сидоренку було повідомлено, що він підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.4 ст.186 КК України (грабіж вчинений у великих розмірах). В даному кримінальному провадженні, враховуючи вимоги ст. 219 КПК України, 2 січня 2013 року прокурором був затверджений обвинувальний акт та направлений до суду.

Чи порушив слідчий визначений законом строк досудового розслідування, якщо врахувати, що 31 грудня 2012 року та 1 січня 2013 року – це неробочі дні?

4. 20 грудня 2012 року о 15 год. 00 хв. Мартинюка було затримано на підставі п.2 ч.2 ст.207 КПК України. 23 грудня о 11 год. 20 хв. щодо нього слідчим суддею була винесена ухвала про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою строком 50 днів.

Визначте дату закінчення дії ухвали про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

Чи зміниться ця дата, якщо вона буде припадати на неробочий день?

5. 7 січня о 10 год. 00 хв. Петров був затриманий уповноваженою службовою особою на підставі п.1 ч.1 ст.208 КПК України. 10 січня о 9 год. 50 хв., відповідно до вимог ст. 211 КПК України, Петров був доставлений до суду для розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. За результатами розгляду клопотання слідчий суддя постановив ухвалу про обрання щодо Петрова запобіжного заходу у вигляді застави, і тому він був звільнений з-під варти 10 січня о 11 год. 00 хв.

Чи відбулося в описаній ситуації порушення норм кримінально-процесуального законодавства?

Якщо так, то яких саме?

6. Слідчий запланував провести слідчий експеримент на 20 січня 2013 року та залучити до нього потерпілого Литвинчука.

Визначте дату, коли потерпілий має отримати повістку про виклик або бути повідомленим іншим шляхом (враховуючи вимоги ст. 135 КПК України).

7. В ході кримінального провадження, яке здійснювалося в м. Києві, з Херсонської та Одеської областей викликалися як свідки троє осіб, кожний з яких, у зв'язку з виїздом до місця провадження досудового розслідування, був відсутній на роботі 4 дні. Ряд слідчих дій провадилися слідчим у Львові, куди він виїжджав у відрядження. У кримінальному провадженні також було проведено 2 експертизи, які виконувалися співробітниками експертної установи. Під час провадження допиту одного із свідків, який не володів українською мовою, був присутній перекладач.

Визначте процесуальні витрати в описаній ситуації.

8. Медведенко, який вчинив умисне вбивство з корисливих мотивів, був німий. Під час кримінального провадження від послуг захисника він відмовився.

Чи будуть процесуальні витрати під час повідомлення Медведенку про підозру?

Якщо так, то з чого вони будуть складатися?

Питання для самоконтролю:

1. Яка шкода підлягає відшкодуванню (компенсації) у кримінальному провадженні?
2. Хто має право на компенсацію шкоди за рахунок Державного бюджету України?
3. Які підстави для заявлення цивільного позову у кримінальному процесі?
4. У чому полягають переваги спільного розгляду кримінального провадження та цивільного позову?
5. Який порядок пред'явлення цивільного позову в кримінальному провадженні?
6. Форма та зміст позовної заяви.
7. На кому лежить обов'язок доказування цивільного позову в кримінальному провадженні?
8. Якими процесуальними заходами забезпечується відшкодування шкоди, завданої кримінальним правопорушенням?
9. Які рішення може ухвалити суд щодо цивільного позову, заявленого у кримінальному провадженні?
10. Які наслідки неприбуття в судові засідання цивільного позивача і цивільного відповідача чи їх представників?
11. Процесуальні строки та їх значення у кримінальному процесі.
12. Яка існує класифікація строків у кримінальному процесі?
13. Який порядок встановлення процесуальних строків прокурором, слідчим суддею, судом?
14. Який порядок обчислення процесуальних строків?
15. У яких випадках процесуальні строки не вважаються пропущеними?
16. Які наслідки порушення процесуальних строків?
17. Який порядок поновлення процесуальних строків?
18. Що таке процесуальні витрати?
19. Які є види процесуальних витрат?
20. Який порядок зменшення розміру процесуальних витрат або звільнення від їх оплати, відстрочення та розстрочення процесуальних витрат.
21. Який процесуальний порядок розподілу процесуальних витрат?
22. Які витрати покладаються на державу?

Теми рефератів, доповідей:

1. Європейські стандарти визначення строків та їх дотримання у кримінальному процесі України.
2. Порядок продовження, зупинення та поновлення процесуальних строків.
3. Безоплатна правова допомога у кримінальному провадженні.

Література

1. Кримінальний процесуальний кодекс України / Науково-практичний коментар В.М. Тертишник – К. «Правова єдність» 2018. – 767 с.
2. Кримінальний процес. Навч. посібник. Загальна частина. (Альбом схем)/ Л.Д. Удалова, В.В. Рожкова, Д.П. Письменний та ін./ - К. Центр учбової літератури, 2014 -148 с.
3. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні: Нав.прак. посібник / Кудінов С.С., Шехавцов Р.М., Дроздов О.М., Гриненко С.О. – Х. «Оберіг» 2016. -344 с.
4. Г.П. Власова Спрощення кримінального судочинства України: історія, теорія, практика (монографія) Г.П. Власова – Ірпень Видавництво НУДПС України, 2017. – 424 с.
5. Процесуальні документи у кримінальному провадженні. Зразки роз'яснення / За заг.ред. М.А. Погорецького та О.П. Кульчинської – К. «Юрінком інтер», 2017 – 545 с.
6. [Кримінальний кодекс України: Чинне зак-во зі змінами та допов. на 18 січня 2018 року / Україна. Закони. – К.: Алерта; ЦУЛ, 2018. – 174 с.](#)
7. Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах / упоряд. В.В. Рожнова, А.С. Сизоненко, Л.Д. Удалова. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2017. – 456 с

Тема 6. Заходи забезпечення кримінального провадження не пов'язані із позбавленням волі.

Питання для самостійної роботи

1. Поняття, класифікація та загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження.
2. Виклик слідчим, прокурором, судовий виклик.
3. Порядок здійснення приводу.
4. Накладення грошового стягнення.
5. Тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом.
6. Відсторонення від посади, як захід забезпечення кримінального провадження. Процесуальний порядок їх застосування.
7. Тимчасовий доступ до речей і документів, тимчасове вилучення та арешт майна як заходи забезпечення кримінального провадження.

Завдання для самостійної роботи

Під час самостійної підготовки слухачі письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Лаврук, який працює водієм таксі, керуючи власним автомобілем, порушив правила дорожнього руху, внаслідок чого здійснив наїзд на пішохода та завдав йому тяжкі тілесні ушкодження. Лавруку було оголошено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 286 КК України. Слідчий, враховуючи обставини вчиненого та особу підозрюваного, за погодженням з прокурором, звернувся до суду з клопотанням про відсторонення Лаврука від посади.

Оцініть ситуацію.

Який захід забезпечення кримінального провадження варто застосувати в описаній ситуації?

2. Свідок Іванова була викликана для проведення одночасного допиту зі свідком Потапенком. Вказані особи були завчасно повідомлені про виклик (було підтвердження отримання ними повістки про виклик). Проте ні Іванова, яка самостійно виховувала п'ятирічного сина, ні Потапенко на допит не з'явилися. При цьому Іванова не повідомила слідчого про причини свого

неприбуття, а Потапенко зателефонував та сказав, що не прибуде у вказаний час, так як в цей день він має бути на іспиті в інституті.

Які заходи забезпечення кримінального провадження можуть бути застосовувані до Іванової та Потапенка через неприбуття їх на виклик?

Питання для самоконтролю:

1. Визначте поняття заходів забезпечення кримінального провадження.
2. Які види заходів забезпечення кримінального провадження передбачено в КПК України?
3. Як заходи забезпечення кримінального провадження можна класифікувати?
4. Які причини неприбуття особи на виклик є поважними?
5. До кого може бути застосований привід?
6. За що може бути накладене грошове стягнення?
7. Які документи можуть бути тимчасово вилученими?
8. Щодо кого може бути здійснено відсторонення від посади?
9. В чому полягає тимчасовий доступ до речей і документів?
10. На яке майно можна накладати арешт?

Література

1. Кримінальний процесуальний кодекс України / Науково-практичний коментар В.М. Тертишник – К. «Правова єдність» 2018. – 767 с.
2. Кримінальний процес. Навч. посібник. Загальна частина. (Альбом схем)/ Л.Д. Удалова, В.В. Рожкова, Д.П. Письменний та ін./ - К. Центр учбової літератури, 2014 -148 с.
3. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні: Нав.прак. посібник / Кудінов С.С., Шехавцов Р.М., Дроздов О.М., Гриненко С.О. – Х. «Оберіг» 2016. -344 с.
4. Г.П. Власова Спрошення кримінального судочинства України: історія, теорія, практика (монографія) Г.П. Власова – Ірпень Видавництво НУДПС України, 2017. – 424 с.
5. Процесуальні документи у кримінальному провадженні. Зразки роз'яснення / За заг.ред. М.А. Погорецького та О.П. Кульчинської – К. «Юрінком інтер», 2017 – 545 с.
6. [Кримінальний кодекс України: Чинне зак-во зі змінами та допов. на 18 січня 2018 року / Україна. Закони. – К.: Алерта; ЦУЛ, 2018. – 174 с.](#)
7. Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах / упоряд. В.В. Рожнова, А.С. Сизоненко, Л.Д. Удалова. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2017. – 456 с

Тема 7. Запобіжні заходи. Затримання особи.

Питання для самостійної роботи

1. Запобіжні заходи: поняття, види, мета і підстави їх застосування.
2. Загальний порядок застосування, зміни та скасування запобіжних заходів.
3. Особисте зобов'язання та особиста порука.
4. Застава та домашній арешт як запобіжні заходи.
5. Затримання, його види та процесуальний порядок застосування.
6. Тримання під вартою: підстави та процесуальний порядок обрання, строки тримання особи під вартою.

Завдання для самостійної роботи

Під час самостійної підготовки слухачі письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. У кримінальному провадженні щодо розслідування кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 186 КК України, потерпіла стверджувала, що це кримінальне правопорушення міг вчинити її приятель Павлюк. Втім, за словами потерпілої, довести вину

Павлюка буде важко, адже він викрадені речі уже продав та має намір виїхати працювати за кордон. Слідчий, на підставі показань потерпілої, звернувся до суду з клопотанням, погодженим з прокурором, про застосування Павлюку запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту.

Чи достатньо підстав для застосування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту у вказаній ситуації?

2. У кримінальному провадженні щодо розслідування кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 186 КК України, слідчий звернувся до суду з клопотанням, погодженим з прокурором, про застосування підозрюваним Антонову та Свиридову запобіжного заходу у вигляді особистого зобов'язання. Серед підстав застосування цього запобіжного заходу слідчий навів дані, які дають підстави вважати, що підозрювані можуть перешкоджати кримінальному провадженню. Слідчий суддя, після одержання цього клопотання 15 січня о 10 год. 00 хв., призначив дату судового слухання на 18 січня о 16 год. 00 хв. та здійснив судовий виклик Антонова та Свиридова на цей же час.

Оцініть дії слідчого та слідчого судді в описаній ситуації.

Чи допустили вони порушення вимог процесуального законодавства?

Якщо так, то які саме?

3. До слідчого, що здійснював кримінальне провадження, у якому Саприкіну було оголошено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 296 КК України (хуліганство, вчинене із застосуванням холодної зброї), звернулися 65-річний батько, 18-річний син і дружина підозрюваного з клопотанням передати їм Саприкіна на поруки. Усі трое гарантували забезпечення виконання підозрюваним покладених на нього обов'язків та, за необхідності, доставку його до органу досудового розслідування чи в суд на першу про те вимогу. Слідчий звернувся з клопотанням, погодженим з прокурором, до слідчого судді про застосування Саприкіну запобіжного заходу у вигляді особистої поруки.

Як слідчий суддя має вирішити заявлене клопотання?

Які є процесуальні вимоги до кількості поручителів у кримінальному провадженні?

4. Під час кримінального провадження щодо вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ст. 164-16 КК України (зайняття забороненими видами господарської діяльності), Лозицькому було оголошено про підозру. Враховуючи, що в матеріалах провадження містилися дані про те, що підозрюваний намагається впливати на потерпілого та свідків з метою схилити їх до давання неправдивих показань, слідчий суддя, на підставі клопотання слідчого, погодженого з прокурором, обрав Лозицькому запобіжний захід у вигляді домашнього арешту.

Чи дотримані вимоги кримінально-процесуального законодавства щодо підстав застосування домашнього арешту при вчиненні вказаного кримінального правопорушення?

5. Самсонову було оголошено про підозру у вчиненні кримінального проступку. Слідчий звернувся з клопотанням, погодженим з прокурором, до слідчого судді про обрання Самсонову запобіжного заходу у вигляді застави та навів слідчому судді достатньо даних, які дають підстави вважати, що підозрюваний дійсно має намір переховуватися від органів досудового розслідування.

Чи є підстави обрання Самсонову запобіжного заходу у вигляді застави?

6. 24 жовтня слідчим були внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань щодо вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 187 КК України (розбій, поєднаний з проникненням у житло). 12 листопада за підозрою у вчиненні цього кримінального правопорушення був затриманий Машков, а 15 листопада відносно нього слідчим суддею районного суду за поданням слідчого, погодженим з прокурором, був обраний запобіжний захід у вигляді тримання під вартою строком на 60 днів. 25 листопада Машков був звільнений з під варті, так як ним була внесена застава, визначена в ухвалі слідчого судді про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. В зв'язку з тим, що Машков, будучи належним чином

повідомлений, не з'являвся за викликом до слідчого без поважних причин та не повідомляв про причини своєї неявки, за рішенням слідчого судді 15 грудня застава була звернена в дохід держави, а відносно Машкова було прийнято рішення про зміну запобіжного заходу на тримання під вартою.

З якого моменту слід обчислювати строк тримання під вартою підозрюваного Машкова?

Чи може слідчий суддя, при повторному взятті під варту, в ухвалі про зміну запобіжного заходу на тримання під вартою визначити строк її дії 50 днів?

Назвіть максимальний строк тримання під вартою під час досудового розслідування.

7. У дворі будинку був виявлений труп жінки з ножовими пораненнями. Дані, що були отримані під час огляду місця події, давали підстави вважати, що жінка була вбита білявим чоловіком високого зросту, що був одягнутий у світлу шкіряну куртку. Через 30 хвилин працівники міліції в кафе, що розташоване недалеко від місця події, виявили білявого чоловіка високого зросту, що був одягнутий у світлу шкіряну куртку, на якій були плями бурого кольору, а на руках мали місце подряпини. Цей чоловік при появі працівників поліції почав нервувати й намагався вийти з приміщення кафе, однак був ними зупинений. Чоловік пред'явив документи на ім'я Рубана та повідомив, що він уже близько двох годин знаходиться в цьому кафе, а свою спробу вийти пояснив тим, що він раніше судимий і не має бажання зайвий раз спілкуватися з працівниками поліції. Рубан був доставлений до відділу поліції.

Чи є підстави для затримання Рубана як підозрюваного в кримінальному провадженні про вбивство?

Які вимоги процесуального законодавства має виконати уповноважена службова особа, що здійснила затримання особи, негайно після затримання?

8. Прохоров був затриманий працівниками поліції о 10 год. 10 хв. на місці вчинення квартирної крадіжки та доставлений до відділу поліції о 11 год. 20 хв. Через зайнятість іншими справами протокол затримання було складено о 14 год. 00 хв., де вказали, що підставою затримання є "Підозра у вчиненні квартирної крадіжки", а часом затримання – "14 год. 00 хв."

Оцініть дотримання вимог процесуального законодавства при складанні протоколу про затримання?

З якого моменту особа є затриманою?

9. Лаврук, який працює водієм таксі, керуючи власним автомобілем, порушив правила дорожнього руху, внаслідок чого здійснив наїзд на пішохода та завдав йому тяжкі тілесні ушкодження. Лавруку було оголошено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 286 КК України. Слідчий, враховуючи обставини вчиненого та особу підозрюваного, за погодженням з прокурором, звернувся до суду з клопотанням про відсторонення Лаврука від посади.

Оцініть ситуацію.

Який захід забезпечення кримінального провадження варто застосувати в описаній ситуації?

10. Свідок Іванова була викликана для проведення одночасного допиту зі свідком Потапенком. Вказані особи були завчасно повідомлені про виклик (було підтвердження отримання ними повістки про виклик). Проте ні Іванова, яка самостійно виховувала п'ятирічного сина, ні Потапенко на допит не з'явилися. При цьому Іванова не повідомила слідчого про причини свого неприбуття, а Потапенко зателефонував та сказав, що не прибуде у вказаний час, так як в цей день він має бути на іспиті в інституті.

Які заходи забезпечення кримінального провадження можуть бути застосовані до Іванової та Потапенка через неприбуття їх на виклик?

Питання для самоконтролю:

1. Визначте поняття заходів забезпечення кримінального провадження.

2. Які види заходів забезпечення кримінального провадження передбачено в КПК України?
3. Як заходи забезпечення кримінального провадження можна класифікувати?
4. Визначте поняття запобіжних заходів.
5. Які види запобіжних заходів визначено в КПК України?
6. Що є підставою застосування запобіжних заходів?
7. У чому суть запобіжного заходу – особисте зобов'язання?
8. Скільки поручителів може бути у підозрюваного, обвинуваченого?
9. У чому суть запобіжного заходу – застава?
10. Хто і за якими правилами визначає розмір застави?
11. У чому суть домашнього арешту як запобіжного заходу?
12. У яких кримінальних провадженнях може бути застосований запобіжний захід тримання під вартою?
13. З якого моменту обчислюється строк тримання під вартою?
14. Які види затримання передбачено в КПК України?

Теми рефератів, доповідей:

1. Застосування запобіжного заходу у вигляді застави: історія розвитку та проблеми застосування.
2. Проблема застосування строків тримання особи під вартою в контексті практики Європейського суду з прав людини та національного законодавства України.
3. Міжнародні стандарти процедури затримання та взяття під варту.

Література

1. Кримінальний процесуальний кодекс України / Науково-практичний коментар В.М. Тертишник – К. «Правова єдність» 2018. – 767 с.
2. Кримінальний процес. Навч. посібник. Загальна частина. (Альбом схем)/ Л.Д. Удалова, В.В. Рожкова, Д.П. Письменний та ін./ - К. Центр учбової літератури, 2014 -148 с.
3. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні: Навч.прак. посібник / Кудінов С.С., Шехавцов Р.М., Дроздов О.М., Гриненко С.О. – Х. «Оберіг» 2016. -344 с.
4. Г.П. Власова Спрощення кримінального судочинства України: історія, теорія, практика (монографія) Г.П. Власова – Ірпень Видавництво НУДПС України, 2017. – 424 с.
5. Процесуальні документи у кримінальному провадженні. Зразки роз'яснення / За заг.ред. М.А. Погорецького та О.П. Кульчинської – К. «Юрінком інтер», 2017 – 545 с.
6. [Кримінальний кодекс України: Чинне зак-во зі змінами та допов. на 18 січня 2018 року / Україна. Закони. – К.: Алерта; ЦУЛ, 2018. – 174 с.](#)
7. Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах / упоряд. В.В. Рожнова, А.С. Сизоненко, Л.Д. Удалова. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2017. – 456 с

2.2. *Змістовий модуль 2. «Загальні положення досудового розслідування. Судове провадження»*

Тема 8. Загальні положення досудового розслідування.

Питання для самостійної роботи

1. Поняття, значення, завдання та форми досудового розслідування.
2. Початок, місце і строки провадження дізнання та досудового слідства.
3. Поняття та характеристика окремих загальних положень досудового розслідування: підслідність, об'єднання і виділення матеріалів кримінального провадження, розгляд клопотань, недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування.

4. Взаємодія слідчого і оперативних підрозділів.

Завдання для самостійної роботи

Під час самостійної підготовки слухачі письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. 7 липня прокурором були внесені відомості про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань. 9 липня він передав наявні в нього матеріали до органу досудового розслідування. Того ж дня керівником органу досудового розслідування був визначений слідчий, який здійснюватиме розслідування. 11 липня слідчий у письмовій формі повідомив прокурора про початок досудового розслідування.

Оцініть дії сторони обвинувачення.

2. Слідчим відділом Голосіївського РУ ГУМВС України здійснюється кримінальне провадження щодо Пашути за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.3 ст. 185 КК України (крадіжка). Під час розслідування встановлено, що Пашутою також вчинені інші кримінальні правопорушення на території Миколаївської та Одеської областей, передбачені ч.2 ст. 201 КК України (контрабанда) та ч.2 ст. 212 КК України (ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів)).

Як визначити підслідність цих кримінальних правопорушень?

3. 25-річний Остапчук (співробітник ОВС) і 16-річний Олійник протягом трьох місяців спільно вчинили ряд крадіжок майна громадян з проникненням у житло в Києві, Хмельницькому та Вінниці. Під час чергової крадіжки у Вінниці вони вбили господаря квартири, який раптово повернувся додому. У Києві, при спробі винести викрадене з квартири, їх було затримано.

Де слід зосередити досудове розслідування?

Визначте підслідність цих кримінальних правопорушень.

4. Мірончук і Каранфілов підозрюються у вчиненні в ніч з 10 на 11 вересня зґвалтування Зарічної. Тієї ж ночі пізніше Зарічна була зґвалтована також Будовим. Посилаючись на те, що в обох випадках потерпіла і свідки одні й ті ж, а події пов'язані між собою, слідчий виніс постанову про об'єднання в одне провадження матеріалів досудового розслідування.

Оцініть законність рішення слідчого.

5. 12 грудня 2012 року прокурор об'єднав в одне провадження матеріали кримінального провадження №102012951 та №102012952 за підозрою у вчиненні Плохотнюком кримінальних правопорушень, передбачених ч.2 ст. 186 та ч.3 ст. 187 КК України. Слідчий, який здійснював розслідування, звернувся до прокурора вищого рівня, оскарживши рішення прокурора про об'єднання матеріалів досудового розслідування, обґрунтовуючи це тим, що таке рішення може негативно вплинути на повноту досудового розслідування та судового розгляду.

Яке рішення повинен прийняти прокурор вищого рівня?

6. 29 листопада 2012 року прокурором були внесені відомості про вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч.3 ст. 185 КК України, до Єдиного реєстру досудових розслідувань. 30 листопада він передав наявні в нього матеріали до органу досудового розслідування. В ході досудового розслідування було встановлено, що злочин вчинено Трохименком, якому 31 грудня було оголошено про підозру

Коли закінчується встановлений законом строк досудового розслідування у даному провадженні?

7. Під час кримінального провадження, розпочатого 2 листопада 2012 року у м. Києві щодо вчинення розбійного нападу, 20 листопада 2012 року Миронюку було оголошено про підозру. Під час досудового розслідування було з'ясовано, що Миронюк вчинив ще один розбійний напад 20 липня цього ж року у м. Вінниця, досудове розслідування щодо якого було зупинено 20 серпня на підставі п. 2 ч. 1 ст. 280 КПК України (підозрюваний переховується від слідства з метою ухилення

від кримінальної відповідальності). 30 листопада прокурор об'єднав матеріали досудового розслідування в одне провадження.

Як треба обчислювати строки досудового слідства при об'єднанні матеріалів досудового розслідування?

8. В ніч з 13 на 14 листопада у потязі Львів-Київ невстановленою особою вчинено вбивство Федотова.

Хто і як визначатиме місце провадження досудового розслідування у даному випадку?

9. До слідчого звернувся журналіст з проханням надати йому можливість бути присутнім під час провадження ряду слідчих дій у кримінальному провадженні про вбивство. Своє прохання він мотивував тим, що хоче докладно описати перебіг розслідування резонансного злочину у газетній публікації. Слідчий відмовив журналісту в проханні і роз'яснив, що публікація можлива лише після набрання вироком законної сили.

Чи правильна позиція слідчого?

10. У кримінальному провадженні щодо підозри Замковенка у вчиненні розбійних нападів встановлено, що він діяв не сам, а входив до складу злочинної групи з шести чоловік, яка вчинила десятки подібних та інших кримінальних правопорушень на території різних областей України. Слідчий звернувся до керівника органу досудового розслідування з проханням вирішити питання про створення слідчої групи.

Хто і як це має зробити?

11. Громадянин Іванов О.А. був затриманий на місці вчинення кримінального правопорушення та негайно доставлений до відділу поліції. Слідчий невідкладно повідомив йому права передбачені ст. 42 КПК, а на прохання підозрюваного детально роз'яснити кожне із зазначених прав, надав Іванову для ознайомлення науково-практичний коментар до КПК та підручник "Кримінальний процес України".

Оцініть дії слідчого. Перерахуйте права підозрюваного.

12. Після доставлення затриманого громадянина Петрова О.А. до підрозділу органу досудового розслідування було з'ясовано що він є адвокатом. У зв'язку із цим слідчий негайно повідомив підозрюваному про його права, а також за погодженням з прокурором районної прокуратури вручив Петрову О.А. повідомлення про підозру.

Оцініть дії слідчого.

13. При проведенні досудового розслідування слідчий виявив підстави для зміни раніше повідомленої підозри яке було складене прокурором. У зв'язку із цим слідчий особисто склав та вручив підозрюваному нове повідомлення про підозру та у добовий строк повідомив про прийняте рішення прокурора.

Оцініть дії слідчого.

Який процесуальний порядок зміни повідомлення про підозру?

14. Громадянин Іванов О.А. був затриманий на місці вчинення кримінального правопорушення та доставлений до підрозділу органу досудового розслідування. Слідчий склав протокол про затримання, копію якого негайно вручив затриманому та повідомив, що повідомлення про затримання буде вручено після того, коли слідчий суддя обере щодо нього один із запобіжних заходів, які передбачені у ст. 176 КПК.

Оцініть дії слідчого.

Який процесуальний порядок вручення письмового повідомлення про підозру?

15. Проведеним досудовим розслідуванням встановлено, що злочин вчинив громадянин Петров О.А. Слідчий за погодженням з прокурором склав відповідне письмове повідомлення про підозру та направив його поштою за місцем проживання підозрюваного, а у телефонній розмові

зобов'язав Петрова О.А. з'явитися до органу досудового розслідування у продовж 24 годин для проведення допиту.

Чи відповідають дії слідчого вимогам КПК?

16. Проведеним досудовим розслідуванням встановлено, що злочин вчинив громадянин Петров О.А. Слідчий за погодженням з прокурором склав відповідне письмове повідомлення про підозру. У телефонній розмові зі слідчим Петров О.А. відмовився з'являтися за викликом та повідомив що ніякого кримінального правопорушення він не вчиняв. На наступний день слідчий надав оперативним підрозділам доручення про негайний привід Петрова О.А. для вручення йому письмового повідомлення про підозру.

Чи відповідають дії слідчого вимогам КПК?

17. При врученні письмового повідомлення про підозру, слідчий повідомив неповнолітньому Іванову О.А., що правова кваліфікація кримінального правопорушення, у вчиненні якого він підозрюється буде визначена після проведення його допиту у присутності захисника.

Чи відповідають дії слідчого вимогам КПК?

У яких випадках участь захисника є обов'язковою?

18. Перебуваючи у нетверезому стані, Іванов О.А. був затриманий безпосередньо після вчинення кримінального правопорушення та доставлений до підрозділу органу досудового розслідування. Слідчий склав протокол про затримання, повідомлення про підозру та надав відповідальному за перебування затриманих вказівку вручити ці документи підозрюваному у продовж 48 годин з моменту затримання.

Оцініть дії слідчого.

19. Перебуваючи у приміщенні підрозділу органу досудового розслідування, підозрюваний відмовився отримувати письмове повідомлення про підозру від слідчого, посилаючись на те, що таке повідомлення йому має бути вручено виключно прокурором у присутності його захисника.

Як діяти слідчому у цій ситуації?

Питання для самоконтролю:

1. Яке значення і завдання стадії досудового розслідування?
2. З якого моменту розпочинається досудове розслідування?
3. Які слідчі дії можна проводити до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань?
4. Які існують форми досудового розслідування, та в чому їх відмінність?
5. Які види підслідності у кримінальному процесі?
6. Які правила об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування?
7. Строки досудового розслідування кримінального проступку.
8. Строки досудового розслідування злочинів.
9. Які строки розгляду клопотань під час досудового розслідування?
10. Хто вирішує питання про можливість та обсяг розголошення відомостей досудового розслідування?
11. Які є форми взаємодії слідчого і оперативних підрозділів?

Теми рефератів, доповідей:

1. Зміст, форми та принципи взаємодії слідчого і оперативних підрозділів.
2. Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування під час досудового провадження.
3. Гарантії недопустимості розголошення відомостей досудового розслідування.

Література

1. Кримінальний процесуальний кодекс України / Науково-практичний коментар В.М. Тертишник – К. «Правова єдність» 2018. – 767 с.

2. Кримінальний процес. Навч. посібник. Загальна частина. (Альбом схем)/ Л.Д. Удалова, В.В. Рожкова, Д.П. Письменний та ін./ - К. Центр учбової літератури, 2014 -148 с.
3. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні: Нав.прак. посібник / Кудінов С.С., Шехавцов Р.М., Дроздов О.М., Гриненко С.О. – Х. «Оберіг» 2016. -344 с.
4. Г.П. Власова Спрощення кримінального судочинства України: історія, теорія, практика (монографія) Г.П. Власова – Ірпень Видавництво НУДПС України, 2017. – 424 с.
5. Процесуальні документи у кримінальному провадженні. Зразки роз'яснення / За заг.ред. М.А. Погорецького та О.П. Кульчинської – К. «Юрінком інтер», 2017 – 545 с.
6. [Кримінальний кодекс України: Чинне зак-во зі змінами та допов. на 18 січня 2018 року / Україна. Закони. – К.: Алерта; ЦУЛ, 2018. – 174 с.](#)
7. Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах / упоряд. В.В. Рожнова, А.С. Сизоненко, Л.Д. Удалова. – К.: ПАЛІВОДА А.В., 2017. – 456 с

Тема 9. Слідчі (розшукові) дії.

Питання для самостійної роботи

1. Поняття, суть та значення слідчих (розшукових) дій.
2. Загальні вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій та процесуальний порядок їх оформлення.
3. Види слідчих (розшукових) дій.
4. Поняття, види, порядок проведення та процесуальне оформлення допиту.
5. Поняття, види, порядок проведення та процесуальне оформлення пред'явлення для впізнання.
6. Поняття, види, порядок проведення та процесуальне оформлення обшуку.
7. Поняття, види, порядок проведення та процесуальне оформлення огляду та освідування.
8. Поняття, види, порядок проведення та процесуальне оформлення слідчого експерименту.
9. Експертиза у кримінальному провадженні: підстави проведення та порядок залучення експерта.
10. Поняття, види, порядок проведення та процесуальне оформлення негласних слідчих (розшукових) дій.

Завдання для самостійної роботи

Під час самостійної підготовки слухачі письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень.

1. Під час огляду місця події на полі, коли слідчий за участю судово-медичного експерта перейшов до огляду трупа, понятя Петренко знепритомніла, побачивши знівечене обличчя загиблого.

Як бути слідчому, маючи на увазі, що огляд проводився у безлюдному місці, де були, крім самого слідчого, привезених понятих та експерта, ще два працівники міліції?

Чи може він продовжити огляд з одним понятим?

2. Під час огляду місця події слідчим були запрошені в якості понятих помічник судді апеляційного суду м. Києва та співробітник Дарницького районного управління ГУМВС України в м. Києві.

Оцініть дії слідчого.

3. Допитаний із застосуванням технічного засобу фіксування, свідок Федоренко запитав слідчого, чому він не вносить його показання в протокол допиту, а лише обмежився вказівкою в протоколі про те, що застосовуються технічні засоби. Федоренко наполягав на тому, щоб його показання були внесені до протоколу. Втім, слідчий пояснив, що оскільки показання повністю

фіксуються технічними засобами та будуть зберігатися на диску, який приєднують до протоколу допиту, вони обійдуться і без детального викладення показань у самому протоколі.

Оцініть дії слідчого.

Які є форми фіксування кримінального провадження?

4. Під час кримінального провадження щодо розслідування зґвалтування неповнолітньої Бузько були розбіжності у показаннях потерпілої та свідків Іванюка та Денисюка. Слідчий викликав усіх трьох на одночасний допит. Під час допиту слідчий зачитав показання Бузько, які вона давала на попередньому допиті, та які на його думку були правдивими, перед тим, як було запропоновано дати показання учасникам цієї слідчої дії.

Оцініть дії слідчого.

Чи дозволяється оголошення показань, наданих учасниками цієї слідчої дії на попередніх допитах?

Якщо так, то за яких умов?

Чи має якесь значення для проведення цього допиту те, що Бузько є неповнолітньою?

5. У кримінальному провадженні, яке здійснювалося у м. Києві, про завдання тяжких тілесних ушкоджень Титаренку, виникла необхідність одночасно допитати свідка Панова та підозрюваного Іванова, так як в їхніх показання, які були дані раніше, існували суттєві суперечності. При цьому свідок Панов на даний момент відбував покарання у виправно-трудовай установі м. Луганська за вчинення вбивства.

Яким чином можна провести одночасний допит Панова та Іванова?

6. Для проведення допиту неповнолітнього Паніна слідчий запросив для участі його батька та вчителя (класного керівника Паніна). До початку допиту неповнолітній заявив клопотання по те, що не бажає давати показання в присутності свого класного керівника, так як це може відобразитися на його стосунках в школі з учителями та друзями.

Як вирішити заявлене клопотання?

7. Слідчий протягом 2 годин допитував як свідка 13-річного Торопова в присутності його батька – вчителя біології середньої школи, де він навчається.

Чи були порушені слідчим вимоги закону щодо порядку допиту малолітнього свідка?

Якщо так, то які саме?

8. Погорілого об 22 годині вечора на вулиці пограбував невідомий чоловік, який відібрав у нього хутрову шапку та мобільний телефон. Потерпілий заявив слідчому, що він не може назвати точних прикмет грабіжника, так як на вулиці було темно. Проте, якби злочинця показали, то він би неодмінно впізнав його за сукупністю ознак, про що був складений відповідний протокол. Слідчий пред'явив Погорілому підозрюваного Марченка з двома іншими громадянами, які не мали різких відмінностей в зовнішності, віці та одязі. Потерпілий вказав на підозрюваного Марченка як на особу, яка його пограбувала, вказавши при цьому деякі додаткові прикмети, про які він забув повідомити під час допиту.

Оцініть дії слідчого.

Чи були порушені слідчим вимоги закону щодо пред'явлення особи для впізнання?

9. Прокурор, з додержанням вимог кримінального процесуального законодавства, пред'явив потерпілому Паюлу фотознімок підозрюваного Таварткіладзе для впізнання разом з іншими фотознімками. Потерпілий Паюл заявив, що він не може впізнати особу, яка вчинила проти нього злочин, по фотознімках, але зможе впізнати її коли побачить. У зв'язку з цим прокурор пред'явив потерпілому Паюлу підозрюваного Таварткіладзе разом з іншими особами, які не мали різких відмінностей в зовнішності, віці та одязі. У результаті проведеного впізнання Паюл вказав на Таварткіладзе, як особу, що скоїла злочин, та пояснив за якими ознаками він його впізнав та при яких обставинах бачив.

*Оцініть дії прокурора і доказове значення пред'явлення для впізнання.
Які існують види пред'явлення для впізнання?*

10. З Одеського музею західного і східного мистецтва було викрадено картину Караваджо “Взяття Христа під варту”. Через деякий час у результаті співпраці МВС України з німецькими колегами були затримані члени транснаціонального організованого злочинного угруповання, у яких вказана картина була вилучена і повернута на Україну. Директор музею Островський заявив, що він зможе впізнати викрадену картину.

Які слідчі дії повинен провести слідчий, аби встановити, що викрадена і повернена до музею картина – одна й та ж сама?

11. Слідчий, здійснюючи кримінальне провадження щодо викрадення майна з квартири Никодименко, маючи достатні дані про те, що викрадені речі можуть знаходитись на квартирі у батька підозрюваного, за погодженням з прокурором звернувся до слідчого судді з клопотанням про проведення там обшуку. Під час обшуку, що проводився на підставі ухвали слідчого судді, була присутня запрошена слідчим потерпіла Никодименко. Серед інших речей, про які було вказано в ухвалі слідчого судді, слідчий вилучив також зимове жіноче пальто Никодименко, зникнення якого вона і не помітила, але запевняла, що воно належить саме їй. За результатами проведення слідчої дії слідчий склав два протоколи – обшуку та пред'явлення речей для впізнання.

Оцініть дії слідчого і доказове значення протоколів.

Чи можна проводити обшук у осіб, які не є підозрюваними у кримінальному провадженні?

Чи можна вилучати під час обшуку речі, про які прямо не вказано в ухвалі слідчого судді про дозвіл на обшук?

Якщо так, то які процесуальні дії з цими речами необхідно здійснити далі?

12. У квартирі Панасенка, який підозрювався в отруєнні громадян талієм, слідчий проводив обшук застосовуючи при цьому безперервний відеозапис ходу проведення обшуку, у зв'язку з чим поняті не були запрошені для участі в цій слідчій дії. Під час проведення обшуку слідчий помітив, що Панасенко кинув у кишеню своєї бабусі невеликий пакунок.

Як повинен діяти слідчий у цій ситуації?

Чи дозволяє закон проводити обшук без участі понятих?

Якщо так, то в яких випадках?

13. Огляд місця події за заявою про крадіжку з магазину слідчий провів з участю директора цього ж магазину. У протоколі огляду він вказав, що невідомий злочинець проник до магазину, розбивши віконне скло. Частки розбитого скла він зібрав у пакет для подальшого дослідження. Крім того, слідчий записав до протоколу, що згідно із заявою директора з каси магазину викрадено гроші, а саме 5 тисяч гривень. Біля магазину були виявлені сліди взуття. Слідчий не зафіксував їх, а лише вказав у протоколі, що, за словами директора магазину, ці сліди залишені ним самим.

Дайте оцінку діям слідчого.

14. Допитана у справі про грабіж потерпіла Бузина повідомила, що одного із злочинців можна легко впізнати по численних татуюваннях на руках та шиї. Вона добре запам'ятала, що у нього на середньому пальці лівої руки є татуювання у вигляді хреста.

Як перевірити показання потерпілої при тому, що підозрюваними у вчиненні даного кримінального правопорушення є Кузьменко та Потапенко?

Хто може прийняти рішення про проведення слідчої дії у даному випадку?

15. За матеріалами кримінального провадження, розпочатого у результаті порушення правил безпеки руху, що призвело до зіткнення двох автомобілів і загибелі одного пасажера, слідчий, з метою перевірки і уточнення відомостей, які мають значення для встановлення обставин кримінального правопорушення, вирішив провести слідчий експеримент за участю тих же автомобілів, які було відновлено. Відтворення дій та обставин цієї події знову призвело до

зіткнення автомашин, через що дістав легкі тілесні ушкодження понятий (який сидів в одній з машин і спостерігав за розвитком подій), але підтвердив правдивість показань водія, який брав участь у слідчому експерименті.

Оцініть дії слідчого.

Чи мають доказове значення результати цієї слідчої дії?

16. Бровкін підозрювався у вчиненні квартирної крадіжки шляхом проникнення через відчинене вікно. За заявою потерпілого серед викрадених речей був і телевізор “Sony”, документи на який ним були надані. Бровкін заперечував крадіжку телевізора, пояснюючи це тим, що такий телевізор “Sony”, котрий зазначений у заяві потерпілого, за своїми габаритами не може пройти через вікно квартири. Слідчий вирішив провести слідчий експеримент, проте потерпілий не погоджувався на проведення даної слідчої дії у його житлі.

Чи можна провести слідчий експеримент у житлі особи, якщо вона заперечує проти цього?

Який порядок проведення слідчого експерименту у наведеній ситуації?

17. Під час кримінального провадження щодо вчинення квартирної крадіжки Плахутою, який разом з матір'ю приїхав у Україну два роки тому з Молдови, виникла проблема встановлення віку Плахути, у зв'язку з відсутністю у нього документів про його вік. Мати неповнолітнього заявила, що її синові ще не виповнилось 14 років, але відповідних документів (свідоцтва про народження) вона не має і не знає де вони можуть знаходитися.

Яких заходів має вжити слідчий для встановлення віку у цій ситуації?

18. Кирилюк підозрювався у вчиненні розбійного нападу. Слідчий звернув увагу на дивну поведінку Кирилюка, який не завжди логічно давав показання, забував про що говорив. У зв'язку з цим у слідчого виникли сумніви щодо його психічного стану.

Які процесуальні дії має здійснити слідчий в даній ситуації?

Як повинен діяти слідчий, якщо Кирилюк відмовиться від участі у процесуальній дії, яку вирішить провести слідчий?

19. Озеров підозрювався у вчиненні службового підроблення (ч. 2 ст. 366 КК України). У кримінальному провадженні була проведена почеркознавча експертиза з метою встановлення особи, яка поставила підпис у фіктивних документах. Експерт надав висновок, що підписи виконані Озеровим. Проте, сторона захисту не погодилася з таким висновком експерта та виявила бажання самостійно залучити експерта для проведення експертизи.

Чи передбачена кримінально-процесуальним законодавством можливість сторони захисту залучати експертів для проведення експертизи?

Якщо так, то який порядок залучення експертів стороною захисту?

Питання для самоконтролю:

1. Поняття слідчих (розшукових) дій.
2. Які існують у теорії класифікації слідчих (розшукових) дій?
3. Хто вправі проводити слідчі (розшукові) дії?
4. Які особи беруть участь у проведенні слідчих (розшукових) дій?
5. В який період доби дозволяється проводити слідчі (розшукові) дії?
6. Які слідчі (розшукові) дії проводяться за участю понятих?
7. У чому полягають особливості проведення слідчих (розшукових) дій, які проводяться за клопотанням сторони захисту чи потерпілого?
8. У чому полягають особливості проведення слідчих дій з участю малолітніх та неповнолітніх?
9. Які слідчі дії можна проводити до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань?
10. Які процесуальні правила провадження допиту під час кримінального провадження?

11. Які особливості впізнання особи при забезпеченні безпеки особи, яка впізнає?
12. У яких випадках слідчий, прокурор мають право увійти до житла чи іншого володіння особи без ухвали слідчого судді?
13. Назвіть види огляду.
14. З якою метою проводиться слідчий експеримент?
15. З якою метою проводиться освідування, хто може бути присутній при ньому?
16. У яких випадках слідчий чи прокурор зобов'язані звернутися до експерта для проведення експертизи?
17. Який порядок залучення експерта стороною захисту для проведення експертизи?
18. Які слідчі (розшукові) дії є негласними?

Теми рефератів, доповідей:

1. Процесуальні особливості виклику та допиту малолітньої та особи у кримінальному провадженні.
2. Проблема застосування примусу під час проведення слідчих (розшукових) дій та права людини.
3. Негласні слідчі (розшукові) дії та їх види у кримінальному процесі.

Література

1. Кримінальний процесуальний кодекс України / Науково-практичний коментар В.М. Тертишник – К. «Правова єдність» 2018. – 767 с.
2. Кримінальний процес. Навч. посібник. Загальна частина. (Альбом схем)/ Л.Д. Удалова, В.В. Рожкова, Д.П. Письменний та ін./ - К. Центр учбової літератури, 2014 -148 с.
3. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні: Навч.прак. посібник / Кудінов С.С., Шехавцов Р.М., Дроздов О.М., Гриненко С.О. – Х. «Оберіг» 2016. -344 с.
4. Г.П. Власова Спрощення кримінального судочинства України: історія, теорія, практика (монографія) Г.П. Власова – Ірпень Видавництво НУДПС України, 2017. – 424 с.
5. Процесуальні документи у кримінальному провадженні. Зразки роз'яснення / За заг.ред. М.А. Погорецького та О.П. Кульчинської – К. «Юрінком інтер», 2017 – 545 с.
6. [Кримінальний кодекс України: Чинне зак-во зі змінами та допов. на 18 січня 2018 року / Україна. Закони. – К.: Алерта; ЦУЛ, 2018. – 174 с.](#)
7. Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах / упоряд. В.В. Рожнова, А.С. Сизоненко, Л.Д. Удалова. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2017. – 456 с

Тема 10. Негласні слідчі (розшукові) дії.

Питання для самостійної роботи

1. Підстави проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
2. Вимоги до постанови слідчого, прокурора про проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
3. Заходи щодо захисту інформації, отриманої в результаті проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
4. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій.
5. Загальні положення про втручання у приватне спілкування.
6. Накладення арешту на кореспонденцію.
7. Зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж.
8. Зняття інформації з електронних інформаційних систем.
9. Обстеження публічно недоступних місць.

10. Установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу. Спостереження за особою, річчю або місцем.

11. Контроль за вчиненням злочину.

12. Аудіо-, відео контроль місця.

13. Виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації.

14. Використання конфіденційного співробітництва.

Завдання для самостійної роботи

Під час самостійної підготовки слухачі письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Скласти відповідне клопотання про проведення НСРД установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу.

2. Скласти протокол про результати проведення НСРД установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу.

Теми рефератів, доповідей:

1. Процесуальні особливості втручання у приватне спілкування.

2. Використання технічних засобів під час проведення негласних слідчих розшукових дій.

Література

1. Кримінальний процесуальний кодекс України / Науково-практичний коментар В.М. Тертишник – К. «Правова єдність» 2018. – 767 с.

2. Кримінальний процес. Навч. посібник. Загальна частина. (Альбом схем)/ Л.Д. Удалова, В.В. Рожкова, Д.П. Письменний та ін./ - К. Центр учбової літератури, 2014 -148 с.

3. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні: Навч.прак. посібник / Кудінов С.С., Шехавцов Р.М., Дроздов О.М., Гриненко С.О. – Х. «Оберіг» 2016. -344 с.

4. Г.П. Власова Спрощення кримінального судочинства України: історія, теорія, практика (монографія) Г.П. Власова – Ірпень Видавництво НУДПС України, 2017. – 424 с.

5. Процесуальні документи у кримінальному провадженні. Зразки роз'яснення / За заг.ред. М.А. Погорецького та О.П. Кульчинської – К. «Юрінком інтер», 2017 – 545 с.

6. [Кримінальний кодекс України: Чинне зак-во зі змінами та допов. на 18 січня 2018 року / Україна. Закони. – К.: Алерта; ЦУЛ, 2018. – 174 с.](#)

7. Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах / упоряд. В.В. Рожнова, А.С. Сизоненко, Л.Д. Удалова. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2017. – 456 с

Тема 11. Зупинення та закінчення досудового розслідування. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування.

Питання для самостійної роботи

1. Підстави і процесуальний порядок зупинення та відновлення досудового розслідування.

2. Форми закінчення досудового розслідування.

3. Закриття кримінального провадження.

4. Звільнення особи від кримінальної відповідальності.

5. Звернення до суду з обвинувальним актом, клопотанням про застосування примусових заходів виховного чи медичного характеру.

Завдання для самостійної роботи

Під час самостійної підготовки слухачі письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Громадянин Іванов О.А. був затриманий на місці вчинення кримінального правопорушення та негайно доставлений до райуправління внутрішніх справ. Слідчий невідкладно повідомив йому права передбачені ст. 42 КПК, а на прохання підозрюваного детально роз'яснити кожне із зазначених прав, надав Іванову для ознайомлення науково-практичний коментар до КПК та підручник “Кримінальний процес України”.

Оцініть дії слідчого. Перерахуйте права підозрюваного.

2. Після доставлення затриманого громадянина Петрова О.А. до підрозділу органу досудового розслідування було з'ясовано що він є адвокатом. У зв'язку із цим слідчий негайно повідомив підозрюваному про його права, а також за погодженням з прокурором районної прокуратури вручив Петрову О.А. повідомлення про підозру.

Оцініть дії слідчого.

3. При проведенні досудового розслідування слідчий виявив підстави для зміни раніше повідомленої підозри яке було складене прокурором. У зв'язку із цим слідчий особисто склав та вручив підозрюваному нове повідомлення про підозру та у добовий строк повідомив про прийняте рішення прокурора.

Оцініть дії слідчого.

Який процесуальний порядок зміни повідомлення про підозру?

4. Громадянин Іванов О.А. був затриманий на місці вчинення кримінального правопорушення та доставлений до підрозділу органу досудового розслідування. Слідчий склав протокол про затримання, копію якого негайно вручив затриманому та повідомив, що повідомлення про затримання буде вручено після того, коли слідчий суддя обере щодо нього один із запобіжних заходів, які передбачені у ст. 176 КПК.

Оцініть дії слідчого.

Який процесуальний порядок вручення письмового повідомлення про підозру?

5. Проведеним досудовим розслідуванням встановлено, що злочин вчинив громадянин Петров О.А. Слідчий за погодженням з прокурором склав відповідне письмове повідомлення про підозру та направив його поштою за місцем проживання підозрюваного, а у телефонній розмові зобов'язав Петрова О.А. з'явитися до органу досудового розслідування у продовж 24 годин для проведення допиту.

Чи відповідають дії слідчого вимогам КПК?

6. Проведеним досудовим розслідуванням встановлено, що злочин вчинив громадянин Петров О.А. Слідчий за погодженням з прокурором склав відповідне письмове повідомлення про підозру. У телефонній розмові зі слідчим Петров О.А. відмовився з'явитися за викликом та повідомив що ніякого кримінального правопорушення він не вчиняв. На наступний день слідчий надав оперативним підрозділам доручення про негайний привід Петрова О.А. для вручення йому письмового повідомлення про підозру.

Чи відповідають дії слідчого вимогам КПК?

7. При врученні письмового повідомлення про підозру, слідчий повідомив неповнолітньому Іванову О.А., що правова кваліфікація кримінального правопорушення, у вчиненні якого він підозрюється буде визначена після проведення його допиту у присутності захисника.

Чи відповідають дії слідчого вимогам КПК?

У яких випадках участь захисника є обов'язковою?

8. Перебуваючи у нетверезому стані, Іванов О.А. був затриманий безпосередньо після вчинення кримінального правопорушення та доставлений до підрозділу органу досудового розслідування. Слідчий склав протокол про затримання, повідомлення про підозру та надав

відповідальному за перебування затриманих вказівку вручити ці документи підозрюваному у продовж 48 годин з моменту затримання.

Оцініть дії слідчого.

9. Перебуваючи у приміщенні підрозділу органу досудового розслідування, підозрюваний відмовився отримувати письмове повідомлення про підозру від слідчого, посилаючись на те, що таке повідомлення йому має бути вручено виключно прокурором у присутності його захисника.

Як діяти слідчому у цій ситуації?

10. При врученні письмового повідомлення про підозру, громадянин Іванов О.А. заявив клопотання про зупинення досудового розслідування у зв'язку із тим, що він хворий на відкриту форму туберкульозу, надавши при цьому відповідну медичну довідку.

Як діяти слідчому у цій ситуації?

Які підстави зупинення досудового розслідування передбачені КПК?

11. При проведенні досудового розслідування встановлено, що підозрюваний Іванов О.А. переховується від органів слідства з метою ухилення від кримінальної відповідальності. Виконаними у справі всіма слідчими (розшуковими) та іншими процесуальними діями місцезнаходження особи не встановлено. У зв'язку із цим слідчий виніс постанову про зупинення досудового розслідування, а її копію направив прокурору.

Чи відповідають дії слідчого вимогам КПК?

Який процесуальний порядок зупинення досудового розслідування?

12.. Після зупинення досудового розслідування у зв'язку із тяжкою хворобою підозрюваного слідчий, з метою уточнення деяких обставин справи вирішив повторно допитати потерпілого.

Оцініть дії слідчого.

Які слідчі (розшукові) дії дозволяється проводити після зупинення досудового розслідування?

13.. Прокурор виніс постанову про зупинення досудового розслідування у зв'язку з необхідністю виконання процесуальних дій у межах міжнародного співробітництва. Слідчий суддя, скасовуючи цю постанову вказав на те, що такі процесуальні дії мають бути виконані без прийняття рішення про зупинення досудового розслідування оскільки місцезнаходження підозрюваного за кордоном встановлено і необхідно вирішувати питання про його екстрадицію.

Чи відповідають дії слідчого судді вимогам КПК?

14. На дванадцятий день після отримання копії постанови про закриття кримінального провадження потерпілий надіслав поштою прокуророві на неї скаргу. Прокурор погодившись із позицією потерпілого виніс постанову про скасування постанови слідчого у зв'язку із необґрунтованістю.

Оцініть дії прокурора.

Який процесуальний порядок закриття кримінального провадження?

15. Захисник підозрюваного, ознайомлюючись із матеріалами досудового розслідування, заявив клопотання слідчому про надання йому можливості ксерокопіювати окремі документи, а також надати доступ до приміщення органу досудового розслідування де зберігаються речові докази.

Які мають бути дії слідчого?

Який процесуальний порядок відкриття матеріалів іншій стороні?

16. Прокурор надіслав запит захиснику підозрюваного, щодо надання доступу до документів, відомості з яких сторона захисту має намір використати у суді як докази. Надаючи відповідь на запит, захисник відмовив прокуророві у доступі, посилаючись на те, що ці відомості можуть бути використані прокурором на підтвердження винуватості обвинуваченого.

Чи відповідають дії захисника вимогам КПК?

Як діяти прокурору у цій ситуації?

17. Не погодившись із обвинувальним актом на тій підставі, що у ньому не вказано обставин, які обтяжують чи пом'якшують покарання, прокурор дав усну вказівку слідчому усунути зазначений недолік у триденний строк.

Чи відповідає це рішення нормам КПК?

Які відомості має містити обвинувальний акт?

18. Слідчий заявив клопотання прокурору про продовження строку досудового розслідування до трьох місяців у зв'язку з тим, що у нього в провадженні знаходиться значна кількість кримінальних проваджень. Прокурор виніс постанову про відмову у продовженні строку досудового розслідування.

Чи відповідають дії слідчого та прокурора вимогам КПК?

Які підстави продовження строку досудового розслідування?

Питання для самоконтролю:

- 1.Форми закінчення досудового розслідування.
- 2.Підстави щодо зупинення досудового розслідування.
- 3.Процесуальний порядок зупинення досудового розслідування.
- 4.Відновлення досудового розслідування.
- 5.Підстави і процесуальний порядок відновлення досудового розслідування.
- 6.Розшук підозрюваного.
- 7.Відкриття матеріалів кримінального провадження іншої стороні.
- 8.Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження.
- 9.Обвинувальний акт та його значення.
10. Структура та зміст обвинувального акту.
11. Додатки до обвинувального акту.
12. Клопотання про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру та його зміст.
13. Вручення копій обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру та реєстру матеріалів досудового розслідування.
14. Систематизація і технічне оформлення матеріалів кримінального провадження.

Теми рефератів, доповідей:

- 1.Форми закінчення досудового розслідування.
- 2.Підстави та умови зупинення досудового розслідування.
- 3.Обвинувальний акт у кримінальному провадженні та додатки до нього.
- 4.Ознайомлення учасників кримінального процесу з матеріалами кримінального провадження.

Література

1. Кримінальний процесуальний кодекс України / Науково-практичний коментар В.М. Тертишник – К. «Правова єдність» 2018. – 767 с.
2. Кримінальний процес. Навч. посібник. Загальна частина. (Альбом схем)/ Л.Д. Удалова, В.В. Рожкова, Д.П. Письменний та ін./ - К. Центр учбової літератури, 2014 -148 с.
3. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні: Нав.прак. посібник / Кудінов С.С., Шехавцов Р.М., Дроздов О.М., Гриненко С.О. – Х. «Оберіг» 2016. -344 с.
4. Г.П. Власова Спрощення кримінального судочинства України: історія, теорія, практика (монографія) Г.П. Власова – Ірпень Видавництво НУДПС України, 2017. – 424 с.
5. Процесуальні документи у кримінальному провадженні. Зразки роз'яснення / За заг.ред. М.А. Погорєцького та О.П. Кульчинської – К. «Юрінком інтер», 2017 – 545 с.

6. [Кримінальний кодекс України: Чинне зак-во зі змінами та допов. на 18 січня 2018 року / Україна. Закони. – К.: Алерта; ЦУЛ, 2018. – 174 с.](#)
7. Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах / упоряд. В.В. Рожнова, А.С. Сизоненко, Л.Д. Удалова. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2017. – 456 с

Тема 12. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування чи прокурора під час досудового розслідування.

Питання для самостійної роботи

1. Поняття і сутність оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування.
2. Порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування.
3. Порядок оскарження ухвал слідчого судді.
4. Порядок оскарження слідчим рішень, дій чи бездіяльності прокурора.

Завдання для самостійної роботи

Під час самостійної підготовки слухачі письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Слідчий, встановивши при проведенні досудового розслідування відсутність події кримінального правопорушення, прийняв рішення про закриття кримінального провадження та роз'яснив заявнику, що він має право оскаржити це рішення керівнику органу досудового розслідування.

Чи є вірним роз'яснення слідчого?

Які рішення слідчого можуть бути оскаржені?

2. Свідок Іванов О.А. усно повідомив прокурору про те, що слідчий допитував його з 8 години ранку до 17 години вечора, а після завершення допиту не надав йому можливості йому ознайомитись із протоколом допиту, а зобов'язав його підписати не читаючи.

Чи відповідають дії слідчого вимогам КПК України?

Як повинен діяти прокурор у цій ситуації?

3. Захисник підозрюваного звернувся до прокурора зі скаргою на дії слідчого про те, що останній відмовив йому у задоволенні клопотання про побачення з підозрюваним до першого допиту.

Як повинен діяти прокурор у цій ситуації?

Чи правомірні дії слідчого?

4. Прокурор виніс постанову про зупинення досудового розслідування у зв'язку із тим, що місцезнаходження підозрюваного невідоме, яку через три дні направив потерпілому. Потерпілий на дев'ятий день надіслав скаргу на цю постанову до суду. Слідчий суддя повернув скаргу мотивуючи своє рішення тим, що скарга подана після закінчення передбаченого законом строку, а потерпілий не порушує питання про його поновлення.

Чи відповідають дії слідчого судді нормам КПК?

5. Прокурор надав усну вказівку слідчому зупинити досудове розслідування та передати йому матеріали розслідування у зв'язку із тим, що йому необхідно підготувати аналітичну довідку по цьому кримінальному провадженню до Генеральної прокуратури України.

Як діяти слідчому у цій ситуації?

Який процесуальний порядок оскарження дій та рішень прокурора?

6. Розглядаючи скаргу потерпілого на постанову про закриття кримінального провадження у зв'язку із відсутністю в діянні складу кримінального правопорушення, слідчий суддя відмовив у її

задоволенні, на тій підставі, що у судові засідання з'явився слідчий, а не прокурор, якому слідчий направив копію цього рішення.

Чи відповідають дії слідчого судді вимогам КПК?

Який процесуальний порядок розгляду скарг на рішення слідчого?

7. Слідчий за погодженням з прокурором звернувся із клопотанням про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою до особи, яку затримано за підозрою у вчиненні особливо тяжкого злочину без ухвали про дозвіл на затримання за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення до місцевого суду. Слідчий суддя відмовив у задоволенні клопотання, мотивуючи своє рішення тим, що до клопотання не було додано перелік свідків, яких слідчий вважає за необхідне допитати під час судового розгляду щодо запобіжного заходу.

Чи відповідає ухвала слідчого судді вимогам КПК?

Який процесуальний порядок оскарження ухвал слідчого судді?

Питання для самоконтролю:

1. Строк подання скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора.
2. Випадки повернення скарги або відмова у відкритті провадження.
3. Правові наслідки подання скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора під час досудового розслідування.
4. Оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування.
5. Оскарження слідчим рішень, дій чи бездіяльності прокурора.
6. Порядок вирішення скарги на рішення, дії чи бездіяльність прокурора.

Теми рефератів, доповідей:

1. Порядок розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора під час досудового розслідування.
2. Ухвали слідчого судді, які підлягають оскарженню під час досудового розслідування.
3. Види рішень за результатами розгляду скарги на рішення, дії чи бездіяльність прокурора.

Література

1. Кримінальний процесуальний кодекс України / Науково-практичний коментар В.М. Тертишник – К. «Правова єдність» 2018. – 767 с.
2. Кримінальний процес. Навч. посібник. Загальна частина. (Альбом схем)/ Л.Д. Удалова, В.В. Рожкова, Д.П. Письменний та ін./ - К. Центр учбової літератури, 2014 -148 с.
3. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні: Навч.прак. посібник / Кудінов С.С., Шехавцов Р.М., Дроздов О.М., Гриненко С.О. – Х. «Оберіг» 2016. -344 с.
4. Г.П. Власова Спрощення кримінального судочинства України: історія, теорія, практика (монографія) Г.П. Власова – Ірпень Видавництво НУДПС України, 2017. – 424 с.
5. Процесуальні документи у кримінальному провадженні. Зразки роз'яснення / За заг.ред. М.А. Погорецького та О.П. Кульчинської – К. «Юрінком інтер», 2017 – 545 с.
6. [Кримінальний кодекс України: Чинне зак-во зі змінами та допов. на 18 січня 2018 року / Україна. Закони. – К.: Алерта; ЦУЛ, 2018. – 174 с.](#)
7. Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах / упоряд. В.В. Рожнова, А.С. Сизоненко, Л.Д. Удалова. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2017. – 456 с

Тема 13. Судовий розгляд.

Питання для самостійної роботи

1. Порядок і строки підготовчого судового провадження.
2. Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження.
3. Вирішення питань, пов'язаних з підготовкою до судового розгляду.

4. Призначення судового розгляду.

Завдання для самостійної роботи

Під час самостійної підготовки слухачі письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень та протягом 4 годин відвідують судове засідання.

1. До судді звернувся один з обвинувачених у провадженні з клопотанням про відкладення розгляду провадження на 15 днів, поки його захисник, який бере участь у судовому засіданні в іншому провадженні, не звільниться до участі в процесі.

Як повинен діяти суддя у цій ситуації?

2. Обвинувачений на судовому засіданні заявив відвід прокуророві, при цьому зазначив, що останній не може бути об'єктивним державним обвинувачем у кримінальному провадженні з двох причин. По-перше, прокурор брав участь у проведенні досудового розслідування в кримінальному провадженні (давав слідчому вказівки про проведення слідчих(розшукових) дій). По-друге даючи коментар події в ЗМІ прокурор вже висловив свою думку, що обвинувачений винен в інкримінованому йому злочині.

Чи буде задоволено заявлений відвід?

Які повноваження прокурора в кримінальному провадженні?

Чи були порушені вимоги кримінально-процесуального закону прокурором?

3. Захисник обвинуваченого Ільченка висунув клопотання про відвід прокурора через те, що він в судовому засіданні повідомив про нову підозру, яка не відповідає обвинувальному акту.

Яке рішення повинен прийняти суд?

Питання для самостійної роботи

1. Поняття та види підсудності у кримінальному провадженні.
2. Поняття, суть і значення підготовчого судового провадження.
3. Порядок і строки підготовчого судового провадження.
4. Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження.
5. Поняття, суть, значення та завдання судового розгляду.
6. Загальні положення судового розгляду та їх характеристика.
7. Судовий розгляд та його структурні етапи (частини).
8. Поняття, значення, види, структура та зміст вироку.

Завдання для самостійної роботи

Під час самостійної підготовки слухачі письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Під час розгляду кримінального провадження про шахрайство головою з'ясувалося, що потерпілий Маніта не з'явився на судове засідання попередньо не попередивши про свою неявку.

Чи можливий, в даному випадку, судовий розгляд без участі потерпілого?

Яке стягнення може застосувати суд, щодо громадянина Маніти?

2. Під час оголошення складу суду і роз'яснення прав відводу обвинувачений заявив відвід одному з суддів, мотивуючи це тим, що останній був очевидцем злочину. Прокурор заперечував, звертаючи увагу суду на те, що, по-перше, відвід заявлено із запізненням, коли вже пройшла більша частина судового слідства, по-друге суддя не був допитаний як свідок, яких і без нього достатньо.

Яке рішення прийме суд? За якими підставами здійснюється відвід суддів?

Питання для самоконтролю:

1. Поняття та значення підсудності кримінальних проваджень.
2. Види підсудності.
3. Підстави та порядок передачі справ з одного суду до іншого.

4. Автоматизована система документообігу суду.
5. Рішення, які приймаються за результатами підготовчого судового провадження.
6. Призначення судового розгляду.
  8. Яке значення має стадія судового розгляду кримінального провадження?
  9. Що слід розуміти під загальними положеннями судового розгляду?
  10. У чому полягає суть незмінності складу суду?
    11. У чому полягає безперервність судового розгляду?
    12. Хто є учасником судового розгляду та які наслідки їх неприбуття у судові засідання?
    13. Яка роль головуєчого у судовому засіданні?
    14. Які межі судового розгляду кримінального провадження?
    15. Який процесуальний порядок застосування заходів забезпечення кримінального провадження та проведення слідчих (розшукових) дій під час судового провадження?
    16. Охарактеризуйте процесуальний порядок проведення процесуальних дій у режимі відеоконференції під час судового провадження.
    17. Які заходи вживаються до порушників порядку судового засідання?
    18. У чому полягає процедура судового розгляду?
    19. Як встановлюється порядок дослідження доказів?
    20. В чому полягає сутність судових дебатів?
    21. Яка суть та призначення останнього слова обвинуваченого?
    22. Які судові рішення приймаються у стадії судового розгляду?
    23. Які питання вирішуються судом при ухваленні вироку?
    24. В чому полягає суть провадження в суді присяжних?

Теми рефератів, доповідей:

1. Підсудність у кримінальному судочинстві.
2. Процесуальний порядок підготовчого судового провадження.
3. Строки підготовчого судового провадження.

Література

1. Кримінальний процесуальний кодекс України / Науково-практичний коментар В.М. Тертишник – К. «Правова єдність» 2018. – 767 с.
2. Кримінальний процес. Навч. посібник. Загальна частина. (Альбом схем)/ Л.Д. Удалова, В.В. Рожкова, Д.П. Письменний та ін./ - К. Центр учбової літератури, 2014 -148 с.
3. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні: Навч.прак. посібник / Кудінов С.С., Шехавцов Р.М., Дроздов О.М., Гриненко С.О. – Х. «Оберіг» 2016. -344 с.
4. Г.П. Власова Спрощення кримінального судочинства України: історія, теорія, практика (монографія) Г.П. Власова – Ірпень Видавництво НУДПС України, 2017. – 424 с.
5. Процесуальні документи у кримінальному провадженні. Зразки роз'яснення / За заг.ред. М.А. Погорецького та О.П. Кульчинської – К. «Юрінком інтер», 2017 – 545 с.
6. [Кримінальний кодекс України: Чинне зак-во зі змінами та допов. на 18 січня 2018 року / Україна. Закони. – К.: Алерта; ЦУЛ, 2018. – 174 с.](#)
7. Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах / упоряд. В.В. Рожнова, А.С. Сизоненко, Л.Д. Удалова. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2017. – 456 с

2.3. Змістовий модуль 3. «Особливі порядки кримінального провадження»

Тема 14. Особливі порядки кримінального провадження.

Питання для самостійної роботи

1. Поняття, сутність та види особливих порядків кримінального провадження.
2. Кримінальне провадження на підставі угод.
3. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення.
4. Поняття та процесуальний порядок кримінального провадження щодо окремої категорії осіб.
5. Поняття та загальні правила кримінального провадження щодо неповнолітніх.
6. Особливості застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх, які не досягли віку кримінальної відповідальності.
7. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру.
8. Сутність та процесуальний порядок відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.

Завдання для самостійної роботи

Під час самостійної підготовки слухачі письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Громадянин Столбовий вчинив злочин, передбачений ст. 121 (Умисне тяжке тілесне ушкодження) КК України щодо громадянина Брауна. Захисник обвинуваченого подав до суду подання про укладення угоди про примирення між обвинуваченим та потерпілим. Обвинувачений зобов'язався відшкодувати моральну шкоду, та оплатити лікування потерпілого.

Яке рішення повинен прийняти суд?

Який процесуальний порядок укладення угоди про примирення?

2. За згодою Генерального прокурора України затримано професійного суддю за вчинення тяжкого злочину та обрано до нього запобіжний захід тримання під вартою.

Чи правомірні дії Генерального прокурора?

Особливості затримання і обрання запобіжного заходу щодо судді?

3. Під час судового засідання Тихий, що вчинив злочин, за який передбачено покарання у вигляді довічного позбавлення волі, заявив клопотання про розгляд кримінального провадження стосовно нього судом присяжних. Під час голосування один із складу суду присяжних утримався від голосування. Суд, голос утриманого зарахував на користь Тихого.

Чи буде задоволено клопотання Тихого?

Чи мають право присяжні утримуватися від голосування?

Чи правомірним є рішення суду під час підрахунку голосів?

4. Під час судового розгляду, головуючий зробив зауваження присяжному, про те що він робив записи, які стосуються судового засідання.

Чи правомірні дії головуючого?

Визначте права та обов'язки присяжних.

5. Слідчий СВ Мостиського РВ прийняв рішення про початок кримінального провадження у формі приватного обвинувачення на підставі заяви представника потерпілого Зав'ялова, щодо якого було вчинено кримінальне правопорушення за ознаками ч. 2 ст. 126 (побої з обтяжуючими обставинами) КК України.

Дайте юридичну оцінку діям слідчого.

Яким чином здійснюється кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення?

6. Слідчий СВ Нетішинського РВ провів обшук в помешканні депутата Миської Ради Невмиваки. Захисник обвинуваченого оскаржив рішення слідчого про проведення обшуку, оскільки щодо його підзахисного, з його слів, повинен здійснюватись особливий порядок кримінального провадження.

Чи правомірними є дії слідчого в даному випадку?

Які суб'єкти відносяться до осіб, щодо яких здійснюється особливий порядок кримінального

провадження?

7. Гр-н Бакун вчинив злочин передбачений ч. 1 ст. 296 КК України. Бакун стверджував, що він є неповнолітнім, але при ньому не було виявлено документів, які вказують на його вік.

Які повинен діяти слідчий?

Зазначте обставини, що підлягають встановленню у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх.

8. Левченка який є неповнолітнім, було затримано за вчинення тяжкого злочину. Його було допитано без захисника, після чого до нього був застосований запобіжний захід у вигляді взяття під варту.

Чи правомірно вчинив слідчий?

Які запобіжні заходи можуть застосовуватися до неповнолітнього?

9. Десятирічний Сергій, вчинив кримінально каране діяння, передбачене ч. 1 ст. 186 КК України. Ухвалою місцевого суду до нього було застосовано примусовий захід виховного характеру. Дане рішення було оскаржене захисником неповнолітнього.

Чи правомірно вчинив суд?

Які питання повинен з'ясувати суд при вирішенні питання про застосування примусових заходів виховного характеру?

Який процесуальний порядок дострокового звільнення від застосування примусового заходу виховного характеру?

10. Громадянин Лазарчук вчинив злочин, коли йому ще не виповнилося 18 років. Коли розпочалось кримінальне провадження, він досяг повноліття.

Чи поширюються на нього правила, які встановлюють особливості кримінальних проваджень про діяння неповнолітніх?

11. У результаті проведення невідкладних слідчих дій у кримінальному провадженні про діяння неповнолітнього прокурор встановив підстави для закриття кримінального провадження.

Чи вправі прокурор закрити кримінальне провадження?

12. В ході кримінального провадження про пограбування, у вчиненні якого підозрювався 17-річний Петриняк, слідчий призначив психологічну експертизу. Перед експертом були поставлені такі запитання: який стан загального розвитку Хомчука; який розумовий рівень підозрюваного і його вплив на усвідомлення своїх дій при вчиненні злочину. Експерт-психолог порекомендував слідчому призначити психолого-психіатричну експертизу, оскільки він сам не в змозі відповісти на всі запитання, що їх поставив слідчий.

Як повинен діяти слідчий у цій ситуації?

Питання для самоконтролю:

1. Які види угод Вам відомі, порядок їх ініціювання та умови укладання?
2. Який зміст угоди про примирення?
3. Визначте зміст угоди про визнання винуватості.
4. Охарактеризуйте загальний порядок судового провадження на підставі угоди.
5. Що таке вирок на підставі угоди та які наслідки його невиконання?
6. Окресліть особливості проведення процесуальних дій та застосування заходів примусу щодо неповнолітніх підозрюваних, обвинувачених.
7. Визначте особливості досудового та судового кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру та щодо обмежено осудних осіб.
8. В чому полягає сутність продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру?
9. Охарактеризуйте місце проведення досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених на території дипломатичних представництв, консульських установ, суден

України.

Теми рефератів, доповідей:

1. Кримінальне провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю.
2. Кримінальне провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні.

Література

1. Кримінальний процесуальний кодекс України / Науково-практичний коментар В.М. Тертишник – К. «Правова єдність» 2018. – 767 с.
2. Кримінальний процес. Навч. посібник. Загальна частина. (Альбом схем)/ Л.Д. Удалова, В.В. Рожкова, Д.П. Письменний та ін./ - К. Центр учбової літератури, 2014 -148 с.
3. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні: Нав.прак. посібник / Кудінов С.С., Шехавцов Р.М., Дроздов О.М., Гриненко С.О. – Х. «Оберіг» 2016. -344 с.
4. Г.П. Власова Спрощення кримінального судочинства України: історія, теорія, практика (монографія) Г.П. Власова – Ірпень Видавництво НУДПС України, 2017. – 424 с.
5. Процесуальні документи у кримінальному провадженні. Зразки роз'яснення / За заг.ред. М.А. Погорецького та О.П. Кульчинської – К. «Юрінком інтер», 2017 – 545 с.
6. [Кримінальний кодекс України: Чинне зак-во зі змінами та допов. на 18 січня 2018 року / Україна. Закони. – К.: Алерта; ЦУЛ, 2018. – 174 с.](#)
7. Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах / упоряд. В.В. Рожнова, А.С. Сизоненко, Л.Д. Удалова. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2017. – 456 с

Тема 15. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження.

Питання для самостійної роботи

1. Поняття, сутність і загальні засади міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.
2. Міжнародна правова допомога при проведенні процесуальних дій.
3. Видача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиція).
4. Особливості кримінального провадження у порядку перейняття.
5. Визнання та виконання вироків судів іноземних держав та передача засуджених осіб.
6. Умови передачі засуджених осіб і їх прийняття для відбування покарання.
7. Порядок і строки вирішення питання про передачу осіб, засуджених судами України, для відбування покарання в іноземній державі.

Завдання для самостійної роботи

Під час самостійної підготовки слухачі письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. 06.08.2012 року Оболонський районний суд в м. Києві постановив обвинувальний вирок щодо громадян Ісландії Йонсона та Ізельсона за вчинення ними діяння передбаченого ч. 2 ст. 296 КК України (хуліганство вчинене групою осіб), а 11.08.2012 року від уповноваженого органу Ісландії надійшов запит до Генеральної прокуратури України про передачу засуджених для відбування покарання на батьківщині.

Здійсніть юридичний аналіз ситуації.

Які підстави та умови передачі засуджених для відбування покарання до іноземної держави?

2. 09.09.2012 р. уповноваженим (центральним) органом України було прийняте рішення про направлення запиту про проведення обшуку, а 22.09.2012 р. надіслано запит уповноваженому (центральному) органу запитуваної сторони дипломатичним шляхом. До запиту також було долучено перелік відомостей, які необхідно отримати від особи. Запит про міжнародну правову допомогу було погоджено у письмовій формі міським прокурором.

Чи було в даному випадку дотримано процедуру направлення запиту про міжнародну правову допомогу?

Якщо ні, то які порушення при цьому були допущені?

Які вимоги пред'являються до змісту та форми запиту про міжнародну правову допомогу?

4. Кримінальне провадження відносно громадянина РФ Парфьонова, яке знаходилося у провадженні СВ Солом'янського РУ, в установленому порядку було передано до РФ. Але у зв'язку з неможливістю встановлення усіх обставин слідчий Солом'янського РУ, який здійснював провадження, викликав свідка для здійснення його повторного допиту.

Чи міг слідчий після передачі провадження здійснювати процесуальні дії по даному провадженню? Якщо так то який порядок їх виконання?

5. В порядку надання міжнародної правової допомоги уповноваженими органами України до Польщі було направлено запит про проведення допиту а також обшуку в помешканні гр-на Польщі Моравського, який вчинив злочин на території України. Польською стороною запит було задоволено, слідчі дії були проведені.

Проаналізуйте ситуацію. Які процесуальні порушення були допущені при наданні міжнародної правової допомоги?

Які процесуальні дії потребують спеціального дозволу?

6. У кримінальному провадженні по обвинуваченню громадянина Німеччини Шпіца за заподіяння легких тілесних ушкоджень громадянці Мусейчук, іноземна держава надала запит про видачу особи.

Яку відповідь повинен надати орган, уповноважений здійснювати екстрадицію в Україні?

За яких умов направляється запит про видачу особи?

7. Громадянин Франції Нобре, перебуваючи у відпустці в Києві, був свідком вчинення умисного вбивства громадянина України. Під час провадження слідчих дій, виникла необхідність у його допиті.

Який процесуальний порядок виклику особи, що перебуває за межами України?

Куди направляється запит про виклик особи?

Питання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте законодавство, що регулює міжнародне співробітництво під час кримінального провадження.

2. Який обсяг та види міжнародного співробітництва під час кримінального провадження?

3. Визначте центральні органи України, що забезпечують міжнародне співробітництво у кримінальному провадженні.

4. Який зміст та форма запиту про міжнародну правову допомогу?

5. Яка процедура виконання запиту в іноземній державі?

6. Охарактеризуйте порядок виконання запиту (доручення) про міжнародну правову допомогу на території України.

7. Який порядок виклику особи, яка перебуває за межами України?

8. Дайте визначення розшуку, арешту і конфіскації майна.

9. Який порядок створення і діяльності спільних слідчих груп?

10. Охарактеризуйте межі кримінальної відповідальності виданої особи.

11. Назвіть центральні органи України щодо видачі особи (екстрадиції).

12. Визначте особливості затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення за межами України.

13. В чому сутність екстрадиційного арешту?

14. Які рішення приймаються за запитом про видачу особи (екстрадицію) та їх оскарження?

15. Охарактеризуйте порядок визнання та виконання вироків судів іноземних держав та передача засуджених осіб.

Теми рефератів, доповідей:

1. Екстрадиційний арешт та його сутність у кримінальному провадженні.

2. Процесуальний порядок визнання та виконання вироків міжнародних судових установ.

Література

1. Кримінальний процесуальний кодекс України / Науково-практичний коментар В.М. Тертишник – К. «Правова єдність» 2018. – 767 с.
2. Кримінальний процес. Навч. посібник. Загальна частина. (Альбом схем)/ Л.Д. Удалова, В.В. Рожкова, Д.П. Письменний та ін./ - К. Центр учбової літератури, 2014 -148 с.
3. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні: Нав.прак. посібник / Кудінов С.С., Шехавцов Р.М., Дроздов О.М., Гриненко С.О. – Х. «Оберіг» 2016. -344 с.
4. Г.П. Власова Спрощення кримінального судочинства України: історія, теорія, практика (монографія) Г.П. Власова – Ірпень Видавництво НУДПС України, 2017. – 424 с.
5. Процесуальні документи у кримінальному провадженні. Зразки роз'яснення / За заг.ред. М.А. Погорецького та О.П. Кульчинської – К. «Юрінком інтер», 2017 – 545 с.
6. [Кримінальний кодекс України: Чинне зак-во зі змінами та допов. на 18 січня 2018 року / Україна. Закони. – К.: Алерта; ЦУЛ, 2018. – 174 с.](#) \Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах / упоряд. В.В. Рожнова, А.С. Сизоненко, Л.Д. Удалова. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2017. – 456 с

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДО ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Поняття, суть і завдання кримінального процесу.
2. Кримінальне процесуальне право і його місце в системі інших галузей права.
3. Історичні форми кримінального процесу.
4. Кримінальний процес як навчальна дисципліна, її роль у підготовці фахівців-правознавців.
5. Поняття стадії кримінального процесу.
6. Система стадій кримінального процесу, їх загальна характеристика, завдання та особливості.
7. Кримінально-процесуальні функції, їх види і значення.
8. Поняття, структура і особливості кримінально-процесуальних правовідносин.
9. Кримінально-процесуальна форма.
10. Уніфікація і диференціація процесуальної форми, сучасні проблеми удосконалення кримінально-процесуальної форми.
11. Гарантії у кримінальному судочинстві, їх характеристика.
12. Кримінально-процесуальні акти, їх види і значення.
13. Джерела кримінального процесуального права України.
14. Поняття кримінального процесуального закону та його значення.
15. Структура Кримінального процесуального кодексу України.
16. Поняття, структура і види кримінальних процесуальних норм.
17. Чинність кримінального процесуального закону у просторі, часі і щодо осіб.
18. Значення рішень Конституційного Суду України, роз'яснень Пленуму Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, відомчих нормативних актів МВС і Генеральної прокуратури України для кримінального судочинства.
19. Умови застосування кримінального процесуального закону за аналогією.
20. Поняття та значення засад кримінального провадження.
21. Система засад кримінального судочинства і правові гарантії їх реалізації.
22. Рівність перед законом і судом.
23. Забезпечення права на свободу та особисту недоторканність.
24. Недоторканність житла чи іншого володіння особи.
25. Таємниця спілкування, невтручання у приватне життя.
26. Презумпція невинуватості.
27. Забезпечення права на захист.
28. Змагальність сторін.
29. Диспозитивність як засада кримінального провадження.
30. Гласність і відкритість судового розгляду.
31. Поняття суб'єктів кримінального процесу, їх місце і роль у кримінальному судочинстві.
32. Сторони та інші учасники кримінального провадження.
33. Класифікація суб'єктів у теорії кримінального процесу.
34. Суд, суддя в кримінальному процесі.
35. Функції та повноваження суду (судді).
36. Слідчий суддя в досудовому провадженні.
37. Прокурор у кримінальному процесі та його процесуальне становище у різних стадіях кримінального процесу.
38. Органи досудового розслідування та їх компетенція.
39. Керівник органу досудового розслідування.

40. Процесуальне становище слідчого органу досудового розслідування в кримінальному процесі.
41. Процесуальна самостійність і незалежність слідчого.
42. Підозрюваний та обвинувачений, їх права та обов'язки.
43. Потерпілий як учасник кримінального процесу.
44. Захисник і його процесуальне становище.
45. Представники та законні представники потерпілого, їх права та обов'язки.
46. Експерт і спеціаліст у кримінальному провадженні, відмінність в їхньому процесуальному становищі.
47. Свідок, його права та обов'язки. Особи, які не можуть бути допитані як свідки.
48. Обставини, що виключають можливість участі в кримінальному провадженні.
49. Забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному провадженні.
50. Поняття, сутність і значення кримінально-процесуального доказування.
51. Елементи кримінально-процесуального доказування.
52. Предмет, межі і суб'єкти доказування у кримінальному провадженні.
53. Обов'язок доказування у кримінальному процесі.
54. Особливості доказування в окремих стадіях кримінального провадження.
55. Поняття доказів, та їх класифікація.
56. Поняття джерел доказів та їх види.
57. Способи збирання доказів та їх процесуальних джерел.
58. Перевірка і оцінка доказів та їх джерел.
59. Належність, достовірність і допустимість доказів.
60. Умови визнання доказів недопустимими.
61. Достатність доказів для прийняття рішення у кримінальній справі.
62. Моральні засади доказування.
63. Показання свідків і потерпілих.
64. Речові докази, строки і порядок їх зберігання.
65. Документи, як джерела доказів.
66. Висновок експерта і його доказове значення.
67. Поняття шкоди завданої кримінальним правопорушенням.
68. Поняття і значення цивільного позову у кримінальному провадженні.
69. Переваги спільного розгляду цивільного позову і матеріалів кримінального провадження.
70. Підстави і порядок пред'явлення цивільного позову.
71. Особливості досудового провадження, в якому заявлено цивільний позов.
72. Процесуальні засоби забезпечення відшкодування, завданої кримінальним правопорушенням, шкоди та можливої конфіскації майна.
73. Поняття, значення, види і правила обчислення процесуальних строків.
74. Порядок подовження, зупинення і відновлення процесуальних строків.
75. Процесуальні витрати, їх поняття, види і значення.
76. Визначення розміру та розподіл процесуальних витрат.
77. Поняття заходів забезпечення кримінального провадження та їх види.
78. Правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження.
79. Виклик слідчим, прокурором, судовий виклик і привід.
80. Порядок вирішення питання про накладення грошового стягнення.
81. Тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом, порядок та строки тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом.
82. Відсторонення від посади: порядок застосування та строки.

83. Тимчасовий доступ до речей і документів.
84. Тимчасове вилучення майна: підстави та процесуальний порядок проведення.
85. Арешт майна. Підстави для арешту майна. Клопотання про арешт майна та його розгляд.
86. Поняття, підстави та мета застосування запобіжних заходів.
87. Особисте зобов'язання.
88. Особиста порука.
89. Домашній арешт.
90. Застава, визначення її розміру та порядок внесення.
91. Застосування електронних засобів контролю.
92. Тримання під вартою як запобіжний захід. Підстави та процесуальний порядок тримання особи під вартою.
93. Строки тримання під вартою і порядок їх продовження.
94. Затримання з метою приводу.
95. Затримання особи без ухвали слідчого судді, суду. Строки затримання.
96. Застосування запобіжних заходів щодо неповнолітніх.
97. Підстави і процесуальний порядок скасування чи зміни запобіжного заходу.
98. Поняття, значення і завдання стадії досудового розслідування.
99. Етапи досудового розслідування.
100. Дізнання і досудове слідство, як форми досудового розслідування.
101. Особливості розслідування кримінальних проступків.
102. Поняття і значення загальних положень досудового розслідування.
103. Підслідність та її види.
104. Початок та місце провадження досудового розслідування.
105. Строки дізнання і досудового слідства, порядок їх продовження.
106. Розгляд клопотань під час досудового розслідування.
107. Недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування.
108. Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування.
109. Взаємодія слідчого і оперативних підрозділів.
110. Використання науково-технічних засобів при проведенні досудового розслідування.
111. Здійснення прокурорського нагляду, відомчого і судового контролю за законністю в діяльності органів розслідування.
112. Поняття, види та система слідчих (розшукових) дій.
113. Класифікація слідчих (розшукових) дій.
114. Загальні процесуальні вимоги до проведення та оформлення слідчих (розшукових) дій.
115. Допит та його процесуальне оформлення.
116. Пред'явлення для впізнання та його види.
117. Процесуальний порядок пред'явлення для впізнання.
118. Обшук та його види. Підстави і процесуальний порядок проведення обшуку.
119. Огляд і його види. Процесуальний порядок проведення окремих видів огляду.
120. Експертиза трупа, підстави і процесуальний порядок її проведення.
121. Слідчий експеримент.
122. Освідування і його види. Порядок проведення і оформлення окремих видів освідування.
123. Експертиза та підстави її проведення.
124. Негласні слідчі (розшукові) дії: поняття, підстави проведення.
125. Види негласних слідчих (розшукових) дій. Фіксація ходу і результатів негласних слідчих (розшукових) дій.

126. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні та в інших цілях.
127. Поняття, підстави та значення повідомлення про підозру.
128. Випадки повідомлення про підозру.
129. Складання повідомлення про підозру.
130. Порядок повідомлення про підозру.
131. Вручення письмового повідомлення про підозру.
132. Зміна повідомлення про підозру.
133. Особливості повідомлення про підозру окремій категорії осіб.
134. Поняття, підстави і умови та процесуальний порядок зупинення досудового розслідування.
135. Форми закінчення досудового розслідування.
136. Закриття кримінального провадження: підстави та процесуальний порядок.
137. Підстави та процесуальний порядок звільнення особи від кримінальної відповідальності.
138. Обвинувальний акт та його значення. Структура та зміст обвинувального акту.
139. Додатки до обвинувального акту.
140. Клопотання про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру та його зміст.
141. Поняття та значення інституту оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування.
142. Право на оскарження.
143. Порядок розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора під час досудового розслідування.
144. Оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування.
145. Поняття і значення підсудності у кримінальному процесі.
146. Види підсудності. Підстави та порядок передачі справ з одного суду до іншого.
147. Поняття, сутність, завдання та строки підготовчого судового провадження.
148. Сутність і значення стадії судового розгляду.
149. Загальні положення судового розгляду.
150. Межі судового розгляду.
151. Етапи судового розгляду, їх зміст.
152. Поняття і значення вироку. Види вироків та їх зміст.
153. Види перегляду судових рішень у кримінальному процесі.
154. Правова природа, сутність і завдання перевірки судових рішень в апеляційному порядку.
155. Право на апеляційне оскарження. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку.
156. Порядок і строки апеляційного оскарження.
157. Суть і завдання касаційного провадження.
158. Право на касаційне оскарження. Рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку.
159. Порядок і строки касаційного оскарження.
160. Підстави для перегляду судових рішень Верховним Судом України.
161. Порядок розгляду справи Верховним Судом України.
162. Види судових рішень Верховного Суду України та їх обов'язковість.
163. Підстави для здійснення кримінального провадження за нововиявленими обставинами.
164. Строки перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами.
165. Види судових рішень за наслідками кримінального провадження за нововиявленими обставинами.
166. Поняття, значення та завдання стадії виконання судових рішень.

167. Порядок та строки звернення судового рішення до виконання.
168. Загальні засади міжнародного співробітництва у кримінальному судочинстві.
169. Обсяг та види міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.
170. Порядок виконання запиту (доручення) про міжнародну правову допомогу на території України.
171. Видача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиція).
172. Екстрадиційний арешт.
173. Види особливих проваджень у кримінальному процесі.
174. Кримінальне провадження на підставі угод.
175. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення.
176. Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб.
177. Кримінальне провадження щодо неповнолітніх.
178. Особливості досудового розслідування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів виховного характеру.
179. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Рекомендована література

Базова:

1. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року // Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи. – К., 1992. – С.18-24.
2. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 року // Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи. – К., 1992. – С. 36-62.
3. Європейська конвенція з прав людини (Конвенція про захист прав і основних свобод людини від 4 листопада 1950 року) // Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій. – Амстердам – Київ, 1996. – С. 12-17.
4. Конституція України від 28.06.96 р. (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України від 23.07.96 р., № 30, ст.141.
5. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012. // Голос України. – 2012. – 19 травня (№ 90-91).
6. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар / За загальною редакцією професорів В.Г. Гончаренка, В.Т. Норма, М.Є. Шумила. – К.: Юстініан, 2017. – 1224 с.
7. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Під заг.ред. С.В.Ківалова, С.М.Мищенко, В.Ю.Захарченка. – Х., «Одісей». – 2018.
8. Кримінальний процесуальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 03 листопада 2018 року: (Відповідає офіц. текстові) – К.: Алерта, 2018. – 284 с.
9. Тетарчук, Т.Є. Дяків Кримінальне процесуальне право України: Навч. посібник для підготовки до іспитів К. «Центр учбової літератури», 2017. – 214 с.
10. Практикум з кримінального процесу України: Навч. посібник за ред. М.А. Погорецького, Н.П. Сизої - К. Правова єдність, 2018. – 225 с.
11. Кримінальний процес України. Навч. посібник / С.В. Албул, С.Л. Деревянкін, О.В. Поліщук – Одеса ОДУВС 2015. – 475 с.
12. Кримінальний процес України: Лекції. Процесуальні документи: Навч. посібник / А.В.Молдован, Р.С. Кадавець – К. Правова єдність, 2017. – 351 с.
13. Кримінальний процес. Підручник за ред. В.В. Коваленка, Л.Д. Удалової, Д.П. Письменого – К. «Центр учбової літератури», 2013. – 543 с.
14. Кримінальний процес. Підручник за загальною ред. В.Я.Тація, О.В. Капліної, О.Г.Шило – Харків «Право» - 2018 . – 823 с.
15. Кримінальний процес. Навч.посібник / Л.М. Лобойко, О.А. Банчук К. «Ваіте» 2018.- 279 с.
16. Кримінальний процес. Загальна частина. Підручник/ Л.Д. Удалова, О.П. Кучинська, О.Ю. Татаров – К. ВД «Дакор» 2018. – 172 с.
17. Кримінальний процес. Підручник В.М. Тертишник у 2-х томах – К. «Правова єдність», 2018. – т .1 – 438; т2 -418 с.
18. Кримінальний процесуальний кодекс України / Науково-практичний коментар В.М. Тертишник – К. «Правова єдність» 2018. – 767 с.
19. Кримінальний процес. Навч. посібник. Загальна частина. (Альбом схем)/ Л.Д. Удалова, В.В. Рожкова, Д.П. Письменний та ін./ - К. Центр учбової літератури, 2014 -148 с.

20. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні: Нав.прак. посібник / Кудінов С.С., Шехавцов Р.М., Дроздов О.М., Гриненко С.О. – Х. «Оберіг» 2016. -344 с.

21. Г.П. Власова Спрощення кримінального судочинства України: історія, теорія, практика (монографія) Г.П. Власова – Ірпень Видавництво НУДПС України, 2017. – 424 с.

22. Процесуальні документи у кримінальному провадженні. Зразки роз'яснення / За заг.ред. М.А. Погорецького та О.П. Кульчинської – К. «Юрінком інтер», 2017 – 545 с.

23. [Кримінальний кодекс України: Чинне зак-во зі змінами та допов. на 18 січня 2018 року / Україна. Закони. – К.: Алерта; ЦУЛ, 2018. – 174 с.](#)

24. Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах / упоряд. В.В. Рожнова, А.С. Сизоненко, Л.Д. Удалова. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2017. – 456 с.

25. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02 червня 2011 року // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 51. – Ст. 577.

26. Про амністію: Закон України від 12.12.2008 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2009. – № 15. – Ст. 189

27. Про військову службу правопорядку у Збройних Силах України: Закон України від 7 березня 2002 року (Редакція від 28.12.2015) // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 32. – Ст. 225.

28. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 року (Редакція від 05.01.2017) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=43306

29. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 грудня 1993 р. (Редакція від 05.08.2018) // Голос України. – 1994. – 2 березня.

30. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23 грудня 1993 р. // Голос України. – 1994. – 2 березня.

31. Про звернення громадян: Закон України від 2 жовтня 1996 р. (Редакція від 11.10.2018) // Відомості Верховної Ради України. – 1996. № 47. – Ст.256.

32. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 22. – Ст.303.

33. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України від 24 січня 1995 р. (Редакція від 09.02.2017) // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 6. – Ст.35.

34. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30 червня 1993 р. (Редакція від 05.01.2017) // Голос України. – 1993. – 6 серпня.

35. Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30 червня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 35. – Ст. 360.

36. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII // Режим доступу <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>

37. Про Службу безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 27. – Ст. 382.

38. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 28. – Ст.232.

39. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VII Режим доступу <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

40. Про затвердження Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події: Наказ МВС України від 06.11.2015 № 1377 Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1498-15>

41. Про затвердження та введення в дію Інструкції про порядок вилучення, обліку, зберігання та передачі речових доказів у кримінальних справах, цінностей та іншого майна органами дізнання, досудового слідства і суду (в новій редакції): затверджена наказом Генеральної прокуратури України, МВС України, ДПА України, СБ України, Верховним судом України, Державною судовою адміністрацією України 27 серпня 2010 р. № 51/401/649/471/23/125.

42. Про дипломатичну службу Закон України від 07.06.2018 № 2449-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19>

43. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: Наказ МВС України від 07.07.2017 № 575.

44. Положення Про органи досудового розслідування Національної поліції України: Наказ МВС України від 06.07.2017 № 570.

45. Інструкція з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України Наказ Міністерства внутрішніх справ України 16.02.2018 № 111

46. Інструкція з організації діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України: Наказ МВС України від 06.07.2017 № 570

47. Про затвердження Порядку оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.09.2014 № 465 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/465-2014-п>

48. Про затвердження Інструкції про порядок і розміри відшкодування витрат та виплати винагороди особам, що викликаються до органів дізнання, досудового слідства, прокуратури, суду або до органів, у провадженні яких перебувають справи про адміністративні правопорушення, та виплати державним науково-дослідним установам судової експертизи за виконання їх працівниками функцій експертів і спеціалістів: Постанова Кабінету Міністрів України від 1 липня 1996 р. № 710 (Редакція від 01.01.2018) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua>.

49. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні [Електронний ресурс] : наказ МВС України № 575 від 07 серпня 2017 р. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.

50. Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України [Електронний ресурс] : наказ МВС України № 570 від 06 липня 2017 р. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.

51. Про Єдиний реєстр досудових розслідувань: наказ Генеральної прокуратури України від 06.04.2016 р. № 139. Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0680-16>

52. Про затвердження Порядку застосування електронних засобів контролю: Наказ МВС від 08.06.2017 № 480 Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-17>

53. Інформаційний лист ВССУ з розгляду кримінальних та цивільних справ «Про окремі питання здійснення слідчим суддею суду апеляційної інстанції судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні».

54. Про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні [Текст]: наказ Генеральної Прокуратури України, МВС України, СБУ України, Міністерства фінансів України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 № 114/1042/516/1199/936/1687/5.

55. Інформаційний лист ВССУ з розгляду кримінальних та цивільних справ №223-1679/0/4-12 від 15.11.2012 «Про деякі питання здійснення кримінального провадження на підставі угод».

56. Інформаційний лист ВССУ з розгляду кримінальних та цивільних справ №511-550/0/4-13 від 04.04.2013 «Про деякі питання порядку застосування запобіжних заходів під час досудового розслідування та судового провадження відповідно до Кримінально процесуального кодексу України».

57. Інформаційний лист ВССУ з розгляду кримінальних та цивільних справ 223-1134/0/4-13 від 18.07.2013 «Про деякі питання здійснення кримінального провадження щодо неповнолітніх».

58. Інформаційний лист ВССУ з розгляду кримінальних та цивільних справ 223-1134/0/4-13 від 05.04.2013 «Про деякі питання здійснення слідчим суддею суду першої інстанції судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження».

59. Постанова Пленуму Вищого Спеціалізованого Суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 11.12.2015 № 13 Про практику здійснення судами кримінального провадження на підставі угод

60. Лист Пленуму Вищого Спеціалізованого Суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 15.11.2012 № 223-1679/0/4-12 Про деякі питання здійснення кримінального провадження на підставі угод

61. Узагальнення ВССУ судової практики здійснення кримінального провадження на підставі угод від 22.01.2014.

Допоміжна:

62. Молдаван А.В. Кримінальний процес України: Навч. посіб./А.В.Молдаван, С.М.Мельник – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 368 с.

63. Кримінальний процес : підручник / Ю.М.Грошевий, В.Я.Тацій, А.Р.Туманянц та ін. ; за ред. В.Я.Тація, Ю.М.Грошевого, О.В.Каплиної, О.Г.Шило. – Х. : Право, 2016, - 824 с.

64. Молдаван А.В., Кацавець Р.С. Кримінальний процес України: Лекції. Процесуальні документи. - К.: Алерта, 2018. – 352 с.

65. Кримінальний процес : навч.-метод. посібн. / О.В.Поліщук, С.Л.Деревянкін, С.В. Албул, О.Б. Пойзнер. – Одеса : ОДУВС, 2014. – 266 с.

66. Адвокатура України: Навчальний посібник: У 2 книгах / За заг. ред. С.Я. Фурси. – К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2017. – Кн. 1. – 315 с.

67. Басиста І.В. Прийняття і виконання рішень слідчого на стадії досудового розслідування: Монографія. – Івано-Франківськ: «Тіповіт», 2015. – 500 с.

68. Бахин В.П., Карпов Н.С. Матеріали к изучению практики борьбы с преступностью. – К., 2007. – 489 с.

69. Баулін О.В., Карпов Н.С. Процесуальна самостійність і незалежність слідчого та їх правові гарантії. – К.: НАВСУ, “Охорона праці”, 2016. – 232 с.

70. Березняк В.С., Тertiшник В.М. Екстрадиція як інститут кримінально-процесуального права України: Монографія. – Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. Справ; «Ліра ЛТД», 2018. – 188 с.

71. Верховняд-Герасименко О.В. Забезпечення майнових прав особи при застосуванні заходів кримінально-процесуального примусу: Монографія. – Харків.: Вид-во «Юрайт», 2012. – 216 с.

72. Гаюр І.Й. Накладення арешту на вклади, цінності та інше майно обвинуваченого: Автореф.дис. ... канд.юрид. наук (12.00.09)/ НАВС. – Київ, 2011. – 20 с.

73. Groshewiy Yu.M., Stakhivskiy S.M. Докази і доказування у кримінальному процесі. – К.: КНТ, Видавець Фурса С.Я., 2016. – 272 с.
74. Ананьєв Є. А. Проблематика «тимчасового вилучення майна» як засобу забезпечення кримінального провадження, який тимчасово обмежує права і свободи людини і громадянина. *Актуальні проблеми кримінального права, процесу, криміналістики та оперативно-розшукової діяльності* : тези Всеукраїнської науково-практичної конференції (Хмельницький, 3 березня 2017 року). Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2017. С.467-470
75. Арешт слідів кримінального правопорушення або всіх предметів, на яких вони збереглися, можна сприймати лише як курйоз. *Закон і Бізнес*. 08.03.2013.URL: <http://zib.com.ua/ua/14714-aresht-slidiv-zlochynu-mozhna-spriymati-lishe-yak-kuryoz-s.html>
76. Борисова Дар'я. Перспективи оскарження ухвал слідчих суддів, що стосуються обшуку та повернення вилученого в ході його проведення майна. Інтернет-портал «Протокол» 10.05.2018 URL:<http://protocol.ua/ua/perspektivi-oskargennya-uhval-slidchih-suddiv-shcho-stosuyutsya-obshuku-ta-povernennya-viluchenoogo-v-hodi-yogo-provedennya-mayna/>
77. Гультай М.М. Виявлення і виправлення слідчих та судових помилок у кримінальному процесі України: стадії досудового розслідування, попереднього розгляду справи суддею, судового розгляду та апеляційного провадження: Монографія. – Х.: “Кроссруд”, 2018.
78. Галаган В. І., Моргун Н. С. Недоторканність права власності як засада кримінального провадження на досудовому розслідуванні: монографія, Київ, 2017. 185 с.
79. Гловюк І.В. Арешт майна як захід забезпечення кримінального провадження: аналіз новел. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук*. 2016. №8. С. 155–160.
80. Дроздов О.М. Джерела кримінально-процесуального права України: Монографія. – Х.: Видавець ФОП Вапнярчук Н.М., 2018. – 208 с.
81. Дрозд А. В. Правомірна допустимість обмеження права власності в кримінальному провадженні: тези *Всеукраїнської науково-практичної конференції (3 березня 2017 року) Актуальні проблеми кримінального права, процесу, криміналістики та оперативно-розшукової діяльності* С.517-520
82. Запотоцький А.П., Савицький Д.О. Документи як процесуальні джерела доказів у кримінальному судочинстві: Монографія. – К.: БМК, 2011. – 220 с.
83. Завтур В. А. Особливості доказування при розгляді та вирішенні слідчим суддею та судом клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Дис. на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Одеса, 2017 242 с.
84. Зеленський С.М., Назаренко С.П., Письменний Д.П. Провадження у справах дітей, які не досягли віку кримінальної відповідальності: Навчальний посібник. – К.: КНТ, 2012. – 160 с.
85. Заходи забезпечення кримінального провадження: наук.–практ. посіб. / [Богатирьова О.І., Галай А.О., Гладун О.З. та ін.]; за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.Т. Малярєнка. К.: Національна академія прокуратури України, 2015. 310с.
86. Іванцова О. В. Криміналістична характеристика та особливості розслідування злочинів у галузі цукрового виробництва: дис. канд. юрид. наук. Харків, 2018. 251с.
87. Ільєва Т.Г. Функція судового контролю у кримінальному процесі: дис ... на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність». К., 2014. 259с.
88. Зразки основних кримінально-процесуальних документів досудового провадження: Практ. посібник / В.В. Рожнова, Ю.І. Азаров, В.Г. Фатхутдінов; За заг. ред. В.Г. Фатхутдінова. – 2-ге вид., допов. та перероб. – К.: Вид. ПАЛІВОДА А.В., 2018. – 188 с.

89. Зразки кримінально-процесуальних документів: досудове провадження / За ред. Ю.М. Грошевого. – Х.: Вапнярчук, 2017. – 568 с.
90. Зразки процесуальних документів по кримінальних справах: Навчальний посібник / Кол. авторів: С.О. Бандурка, Р.В. Єдин, С.О. Сичов, С.В. Слінько. – Х.: Золота миля, 2017. – 316 с.
91. Кайло І. Ю. Допустимість доказів у кримінальному процесі України: дисс. на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук, 2016. Харків. 218 с.
92. Капліна О.В. Правозастосовне тлумачення норм кримінально-процесуального права: Монографія. – Харків: Право, 2018. – 296 с.
93. Карпов Н.С. Криміналістичні засади вивчення злочинної діяльності: Монографія. – К.: КНУВС, 2017. – 522 с.
94. Карпенко М.О. Особливості провадження в справах про злочини неповнолітніх: Монографія. – Х.: Видавництво «ФІНН», 2009. – 240 с.
95. Кримінальний процес: Підручник / за ред. Ю.М. Грошевого, О.В. Капліної. – Х: Право, 2010. – 608 с.
96. Комарницька О., Дем'янчук І. Арешт на тимчасово вилучене майно під час досудового розслідування через повноваження прокурора. *Вісник прокуратури*. 2016. № 1. С. 65–77.
97. Кондратюк О. В., Кондратюк Ю. І. Процесуальне оформлення фактичного затримання людини співробітником оперативного підрозділу. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ №1.2017*. С.270-285
98. Кримінально-процесуальне право: Навч. посібник / Ю.І. Азаров, С.О. Заїка, В.Г. Фатхутдінов. – К., 2018. – 295 с.
99. Кримінальний процес України: тестові завдання: Навч. посібник / В.Т. Нор, В.П. Бойко, Н.Р. Бобечко, М.В. Гузела та ін. – К.: Правова єдність, 2018. – 373 с.
100. Кримінальний процес України у питаннях і відповідях. Удалова Л.Д., Рожнова В.В., Савицький Д.О., Хабло О.Ю., Римарчук О.В. Навчальний посібник. Київ. 2016. 354 с. URL: https://www.naiu.kiev.ua/files/kafedru/kkp/Krym_protzes_pytannia_vidpov_2016.pdf
101. Корчева Т.В. Проблеми діяльності захисника в досудовому провадженні та в суді першої інстанції: Монографія. – Х.: Видавець ФОП Вапнярчук Н.М., 2017. – 200 с.
102. Кучинська О.П., Кучинська О.А. Кримінальний процес України: Навч. посібник. – К.: Прецедент, 2016. – 202 с.
103. Кучинська О.П. Кримінально-процесуальні документи: досудове та судове провадження: Навч.-практ. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2018. – 408 с.
104. *Лепей М. В. Арешт майна у кримінальному процесі: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2017. 220 с.*
105. Лобойко М. Кримінально-процесуальне право: Курс лекцій: Навч. посібник. – К.: Істина, 2018. – 405 с.
106. Лобойко Л.Н. Уголовно-процесуальное право: Курс лекций. Учеб. пособие. – Х.: Одиссей, 2017. – 457 с.
107. Лоскутов Т.О. Кримінальне переслідування здійснюване слідчим: Монографія. – Дніпропетровськ: «Ліра ЛТД», 2011. – 164 с.
108. Лобойко Л.М. Кримінально-процесуальна компетенція: Монографія. – Д.: Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2016. – 188 с.
109. Ляш А.О. Кримінальний процес (Особлива частина): Навчальний посібник для дистанційного навчання. – К.: Університет “Україна”, 2016. – 470 с.
110. Маляренко В.Т., Коваленко Є.Г. Кримінальний процес України: Підручник / 2-е вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2018. – 712 с.

111. Малярєнко В.Т. Реформування кримінального процесу України в контексті європейських стандартів: Теорія, історія і практика: Монографія. – К.: Концерн “Видавничий Дім “Ін Юре”, 2014. – 544 с.
112. Малярєнко В.Т. Конституційні засади кримінального судочинства. – К., 2016. – 320 с.
113. Малярчук Т.В. Понятійний апарат кримінально-процесуального права України: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук (12.00.09)/ НАВС.- Київ, 2011.- 16с.
114. Мірошніков І.Ю. Судове слідство в апеляційній інстанції: Монографія. –Харків: Право, 2017. – 192 с.
115. Молдован А.В. Кримінальний процес: Україна, ФРН, Франція, Англія, США: Навч. посібник. 2-е вид. – К.: ЦУЛ, 2010. – 352 с.
116. Моргун Н. С. Засада недоторканності права власності у досудовому кримінальному провадженні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2015. 20 с.
117. Новіков Ярослав. Стаття 171. Клопотання про арешт майна 22 січня 2017 року
Протокол: юридичний інтернет ресурс URL:
http://protocol.ua/ua/kriminalniy_protsestialniy_kodeks_ukraini_stattya_171/
118. Назаров В.В., Омельяненко Г.М. Кримінальний процес України: Підручник. – К.: Юридична думка, 2018. – 548 с.
119. Назаров В.В. Конституційні права людини та їх обмеження у кримінальному процесі України: Монографія. – Х.: “Золота миля”, 2015. – 400 с.
120. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні [Текст] : навч.-практ. посіб. / С. С. Кудінов, Р. М. Шехавцов, О. М. Дроздов, С. О. Гриненко. – Харків : Оберіг, 2013. – 344 с.
121. Основи оперативно-розшукової діяльності : навчальний посібник / О. Ю. Анциферов, О. М. Чистолінов, С. В. Єськов та ін. / за редакцією С. М. Гусарова ; Харків. Нац. ун-т внутр.. справ. – Харків : Золота миля, 2015. – 312 с.
122. Про оперативно-розшукову діяльність [Текст] : закон України : науково-практичний коментар / [В. Д. Берназ, А. М. Притула] ; за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2013. – 190 с.
123. Проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні [Текст] : практичний посібник-коментар. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 168 с.
124. Процесуальне керівництво прокурором негласними слідчими (розшуковими) діями : наук.-практ. посіб. / [Є. М. Блажівський, І. М. Козьяков, В. В. Мухін, О. В. Геселев, Л. В. Вигівська, О. І. Назарук, С. М. Скрипниченко, А. П. Слободзян, А. О. Штанько]. – К. : Національна академія прокуратури України, 2014. – 304 с.
125. Осіпов О. О. Проблемні питання тимчасового вилучення майна в кримінальному провадженні. матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми кримінального права, процесу, криміналістики та оперативно-розшукової діяльності».(Хмельницький, 3 березня 2017 року). Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2017. С.611-614
126. Ореховський Микола. Бджоли проти меду, або Як судді допомагають уникати судового контролю за прокуратурою. Юридичний інтернет ресурс «Обозреватель» 14.02.2017. URL:<https://www.obozrevatel.com/blogs/73140-bdzholi-proti-medu-abo-yak-suddi-dopomogayut-unikati-sudovogo-kontrolyu-za-prokuraturoyu.htm>
127. Пашинін О.І. Актуальні проблеми досудового провадження у кримінальному процесі України: Мнографія. – Х.: Кроссруд, 2016. – 164 с.
128. Погорєцький М.А. Функціональне призначення оперативно-розшукової діяльності у кримінальному процесі: Монографія. – Х.: Арсіс, ЛТД, 2017. – 576 с.

129. Письменний Д.П., Омельченко О.Є. Процесуальна діяльність слідчого щодо запобігання злочинів: Навч. посібник. – К., 2015. – 158 с.
130. Письменний Д.П., Федченко В.М. Розслідування злочинів слідчою та слідчо-оперативною групою: правові та організаційні засади: монографія. – Дніпропетровськ, 2016. – 204 с.
131. Поповченко О.І., Савицький Д.О., Карпов Н.С., Баулін О.В. Спрощене досудове провадження в Україні: історія, сучасність, перспективи, досвід. – К.: Семенко Сергій, 2014. – 213 с.
132. Попелюшко В.О. Функція захисту в кримінальному судочинстві України: правові, теоретичні та прикладні проблеми: Монографія. – Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2017. – 634 с.
133. Пукач І.Б. Порядок провадження у кримінальних справах щодо обмежено осудних осіб: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук (12.00.09)/ НАВС. – Київ, 2014. – 17 с.
134. Проблеми застосування заходів кримінально-процесуального примусу під час досудового провадження: Матеріали круглого столу (Дніпропетровськ, 22 листопада 2011 р.). – Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2012. – 224 с.
135. Рожнова В.В., Азаров Ю.І., Заїка С.О. Кримінальний процес України у питаннях і відповідях: посібник / В.В. Рожнова, Ю.І. Азаров, С.О. Заїка. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2018. – 260 с.
136. Сізінцова Ю.Ю. Докази у кримінальному процесі: теоретичний аспект та практичне значення в процесі правозастосування: навч. посібник. – К.: Дакор, 2016. – 128с.
137. Смоков С.М., Горелкіна К.Г. Гарантії застосування заходів процесуального примусу у кримінальному судочинстві. – Одеса: Астропринт, 2012. – 152 с.
138. Слінько С.В. Теорія і практика реформування досудового розслідування: Монографія. – Х.: РВФ «Арсіс ЛТД», 2017. – 270 с.
139. Становлення системи негласного розслідування у кримінально-процесуальному законодавстві України: Матеріали круглого столу (Київ, 7 жовтня 2011 р.). – К.: ФОП Ліпкан О.С., 2017. – 168 с.
140. Статіва І.І. Початковий етап досудового провадження в сучасному кримінальному процесі: український і західний контексти: Монографія. – Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2016. – 248 с.
141. Татаров О.Ю. Досудове провадження в кримінальному процесі України: теоретико-правові та організаційні засади (за матеріалами МВС) [Текст]: [монографія] / Татаров О.Ю. – Донецьк: ТОВ «ВПП «ПРОМІНЬ», 2018. – 640 с.
142. Тітко І.А. Оцінні поняття у кримінально-процесуальному праві України: Монографія. – Х.: Право, 2010. – 216 с.
143. Хавронюк М.І. Конституція України. Коментар основних положень щодо захисту прав і свобод людини та громадянина. – К.: Літера, 2018. – 384 с.
144. Фаринник В., Мірковець Д., Затримання особи в новому кримінальному процесуальному кодексі України: окремі питання відповідності міжнародним стандартам і практиці європейського суду з прав людини. *Підприємництво. Господарство. Право.* №.6. 2017. С. 192-196
145. Черненко А.П. Кримінально-процесуальна регламентація слідчих дій: Монографія. – Дніпропетровськ, 2015. – 216 с.
146. Черкесова А. С. Гарантії прав і свобод людини при їх обмеженні у кримінальному провадженні: дис. на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук (доктора філософії). Київ, 2018. 234с.
147. Чуб А. В. Тимчасовий доступ до речей та документів як захід забезпечення кримінального провадження: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2017. 220 с.
148. Яновська О.Г. Концептуальні засади функціонування і розвитку змагального кримінального судочинства: Монографія.– К.: Прецедент, 2017. – 303 с.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Молдаван А.В. Кримінальний процес України: Навч. посіб./А.В.Молдаван, С.М.Мельник – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 368 с.
2. Кримінальний процес : підручник / Ю.М.Грошевий, В.Я.Тацій, А.Р.Туманянц та ін. ; за ред. В.Я.Тація, Ю.М.Грошевого, О.В.Капліної, О.Г.Шило. – Х. : Право, 2016, - 824 с.
3. Молдаван А.В., Кацавець Р.С. Кримінальний процес України: Лекції. Процесуальні документи. - К.: Алерта, 2018. – 352 с.
4. Кримінальний процес : навч.-метод. посібн. / О.В.Поліщук, С.Л.Деревянкін, С.В.Албул, О.Б.Пойзнер. – Одеса : ОДУВС, 2014. – 266 с.
5. Адвокатура України: Навчальний посібник: У 2 книгах / За заг. ред. С.Я. Фурси. – К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2017. – Кн. 1. – 315 с.
6. Басиста І.В. Прийняття і виконання рішень слідчого на стадії досудового розслідування: Монографія. – Івано-Франківськ: «Тіповіт», 2015. – 500 с.
7. Бахин В.П., Карпов Н.С. Матеріали к изучению практики борьбы с преступностью. – К., 2007. – 489 с.
8. Баулін О.В., Карпов Н.С. Процесуальна самостійність і незалежність слідчого та їх правові гарантії. – К.: НАВСУ, “Охорона праці”, 2016. – 232 с.
9. Березняк В.С., Тertiшник В.М. Екстрадиція як інститут кримінально-процесуального права України: Монографія. – Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. Справ; «Ліра ЛТД», 2018. – 188 с.
10. Верхогляд-Герасименко О.В. Забезпечення майнових прав особи при застосуванні заходів кримінально-процесуального примусу: Монографія. – Харків.: Вид-во «Юрайт», 2012. – 216 с.
11. Гаюр І.Й. Накладення арешту на вклади, цінності та інше майно обвинуваченого: Автореф.дис. ... канд.юрид. наук (12.00.09)/ НАВС. – Київ, 2011. – 20 с.
12. Грошевий Ю.М., Стахівський С.М. Докази і доказування у кримінальному процесі. – К.: КНТ, Видавець Фурса С.Я., 2016. – 272 с.
13. Ананьєв Є. А. Проблематика «тимчасового вилучення майна» як засобу забезпечення кримінального провадження, який тимчасово обмежує права і свободи людини і громадянина. *Актуальні проблеми кримінального права, процесу, криміналістики та оперативно-розшукової діяльності* : тези Всеукраїнської науково-практичної конференції (Хмельницький, 3 березня 2017 року). Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2017. С.467-470
14. Арешт слідів кримінального правопорушення або всіх предметів, на яких вони збереглися, можна сприймати лише як курйоз. *Закон і Бізнес*. 08.03.2013.URL: http://zib.com.ua/ua/14714-aresht_slidiv_zlochynu_mozhna_spriyati_lishe_yak_kuryoz_-_s.html
15. Борисова Дар'я. Перспективи оскарження ухвал слідчих суддів, що стосуються обшуку та повернення вилученого в ході його проведення майна. Інтернет-портал «Протокол» 10.05.2018
URL:http://protocol.ua/ua/perspektivi_oskargennya_uhval_slidchih_suddiv_shcho_stosuyutsya_obshuk_u_ta_povernennya_viluchenoغو_v_hodi_yogo_provedennya_mayna/
16. Гультай М.М. Виявлення і виправлення слідчих та судових помилок у кримінальному процесі України: стадії досудового розслідування, попереднього розгляду справи суддею, судового розгляду та апеляційного провадження: Монографія. – Х.: “Кроссруд”, 2018.
17. Галаган В. І., Моргун Н. С. Недоторканність права власності як засада кримінального провадження на досудовому розслідуванні: монографія, Київ, 2017. 185 с.

18. Гловюк І.В. Арешт майна як захід забезпечення кримінального провадження: аналіз новел. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук*. 2016. №8. С. 155–160.
19. Дроздов О.М. Джерела кримінально-процесуального права України: Монографія. – Х.: Видавець ФОП Вапнярчук Н.М., 2018. – 208 с.
20. Дрозд А. В. Правомірна допустимість обмеження права власності в кримінальному провадженні: тези *Всеукраїнської науково-практичної конференції (3 березня 2017 року) Актуальні проблеми кримінального права, процесу, криміналістики та оперативно-розшукової діяльності* С.517-520
21. Запотоцький А.П., Савицький Д.О. Документи як процесуальні джерела доказів у кримінальному судочинстві: Монографія. – К.: БМК, 2011. – 220 с.
22. Завтур В. А. Особливості доказування при розгляді та вирішенні слідчим суддею та судом клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Дис. на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Одеса, 2017 242 с.
23. Зеленський С.М., Назаренко С.П., Письменний Д.П. Провадження у справах дітей, які не досягли віку кримінальної відповідальності: Навчальний посібник. – К.: КНТ, 2012. – 160 с.
24. Заходи забезпечення кримінального провадження: наук.–практ. посіб. / [Богатирьова О.І., Галай А.О., Гладун О.З. та ін.]; за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.Т. Маляренка. К.: Національна академія прокуратури України, 2015. 310с.
25. Іванцова О. В. Криміналістична характеристика та особливості розслідування злочинів у галузі цукрового виробництва: дис. канд. юрид. наук. Харків, 2018. 251с.
26. Ільєва Т.Г. Функція судового контролю у кримінальному процесі: дис ... на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність». К., 2014. 259с.
27. Зразки основних кримінально-процесуальних документів досудового провадження: Практ. посібник / В.В. Рожнова, Ю.І. Азаров, В.Г. Фатхутдінов; За заг. ред. В.Г. Фатхутдінова. – 2-ге вид., допов. та перероб. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2018. – 188 с.

Навчально-методичне видання

Долженков О. Ф.

**Методичні рекомендації
для самостійної роботи студентів
з дисципліни «Кримінальний процес»
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 08 «Право»
спеціальності 081 «Право»**